

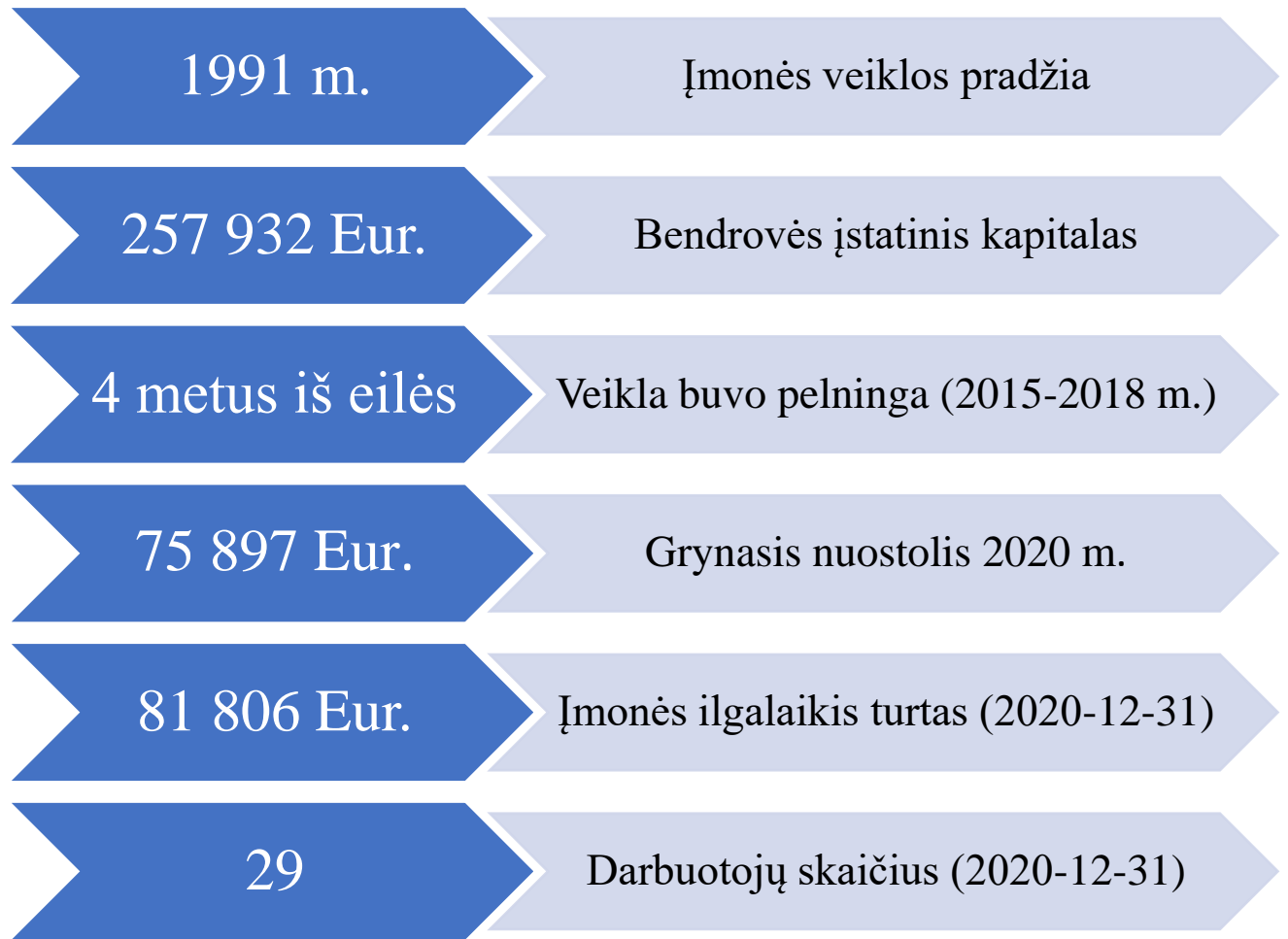
**IGNALINOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

A U D I T O A T A S K A I T A

**UAB IGNALINOS AUTOBUSŲ PARKAS
VEIKLOS VERTINIMAS**

2021 m. kovo 30 d. Nr. A-1

Ignalina

PAGRINDINIAI FAKTAI

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	2
TURINYS	3
SANTRAUKA	4
Audito apimtis ir metodai.....	4
Išvados.....	5
Rekomendacijos	6
ĮŽANGA.....	8
AUDITO REZULTATAI	10
1. BENDROVĖ VALDOMA NEEFEKTYVIAI.....	10
1.1. Bendrovės valdyba buvo nepakankamai veiksminga	10
1.2. Bendrovė neturi patvirtintos strategijos	11
1.3. Vadovo darbo užmokestis nesiejamas su veiklos rezultatais.....	13
2. NETINKAMAI ORGANIZUOJAMI IR VYKDOMI VIEŠIEJI PIRKIMAI	14
2.1. Mažos vertės pirkimų aprašas turi trūkumų.....	14
2.2. Degalų pirkimas atliktas nesinaudojant CPO katalogu.....	15
2.3. Neatsakingai vykdomas viešųjų pirkimų planavimas.....	16
2.4. Netinkamai įvykdytas mikroautobusų pirkimas	17
2.5. Bendrovės vadovas vienasmeniškai priėmė sprendimus dėl mažos vertės pirkimų.....	20
2.6. Prekės ir paslaugos įsigyjamos neatlikus nustatytų procedūrų	20
3. NEEFEKTYVIAI NAUDOJAMI TURIMI IŠTEKLIAI.....	23
3.1. Pasenęs autobusų parkas reikalauja didelių remonto išlaidų	23
3.2. Nepagrįstai nustatomos kuro normos	24
3.3. Keleivių skaičiaus mažėjimas sudaro prielaidas neefektyviam išteklių panaudojimui	25
3.4. Neatliekama bilietų pardavimų kontrolė.....	28
3.5. Metinės inventorizacijos atliekamos formaliai, nesilaikant teisės aktų reikalavimų	28
3.6. Pelningumo rodikliai rodo prastėjančią įmonės finansinę padėtį	29
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	33
PRIEDAI	37
Santrumpos ir sąvokos	37
Audito apimtis ir metodai.....	38

SANTRAUKA

UAB Ignalinos autobusų parkas (toliau – bendrovė) yra Ignalinos rajono savivaldybės (toliau – savivaldybės) kontroliuojama įmonė, kurios 100 proc. akcijų nuosavybės teise priklauso Ignalinos rajono savivaldybei. Pagrindinis bendrovės veiklos objektas – keleivių vežimas vietinio ir tolimojo reguliaraus susisiekimo kelių transporto maršrutais. Bendrovės ūkinės komercinės veiklos rūšys pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių: keleivių vežimas miesto arba priemiestiniu sausumos transportu, kitas niekur nepriskirtas, keleivinis keleivių sausumos transportas, variklinių transporto priemonių techninė priežiūra ir remontas, nuosavo arba nuomojamo nekilnojamo turto nuoma ir eksploatavimas.

Vietos savivaldos įstatyme¹ nustatyta viena iš savivaldybės savarankiškųjų funkcijų – keleivių vežimo vietiniais maršrutais organizavimas, lengvatinio keleivių vežimo kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas. Savivaldybė organizuodama keleivių vežimą turi užtikrinti paslaugų kokybę ir tinkamą bendrovės, teikiančios šią paslaugą, veiklos kontrolę. Bendrovė, teikianti keleivių vežimą vietiniais maršrutais paslaugą, turi efektyviai ir ekonomiškai naudoti turimus išteklius, siekti teigiamų veiklos rezultatų, savivaldybės nustatytų tikslų bei laikytis įmonės veiklą reglamentuojančių teisės aktų.

Audito apimtis ir metodai

Veiklos audito tikslas – įvertinti UAB Ignalinos autobusų parko veiklą ekonomiško, efektyvumo ir rezultatyvumo aspektais.

Pagrindiniai veiklos audito klausimai:

- Ar bendrovė efektyviai valdoma;
- Ar tinkamai bendrovėje organizuojami ir vykdomi viešieji pirkimai;
- Ar efektyviai naudojami bendrovės ištekliai.

Audituojamas subjektas – UAB Ignalinos autobusų parkas.

Audituojamas laikotarpis – 2017–2020 m., atskirais klausimais siekiant išsamaus ir pagrįsto vertinimo, buvo vertinti ankstesnių metų duomenys. 2021 m. duomenys buvo nagrinėjami tiek, kiek jie susiję su įvykusiais pokyčiais nagrinėjamais klausimais.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus² ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus³. Laikėmės prielaidos, kad visi auditui pateikti dokumentai yra išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus.

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 6 str. 33 p.

² Patvirtinti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 m. įsakymu Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

³ Parengti ir patvirtinti Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos, prieiga per internetą: <http://lar.lt/www/new/page.php?326>.

Išvados

1. Įmonės valdybos veikla nebuvo pakankamai efektyvi ir veiksminga (1.1. poskyris).
2. Administracijos direktorius nepateikė įmonei lūkesčių rašto, neužtikrino įmonės veiksmingos veiklos ir kontrolės (1.2. poskyris).
3. Įmonė neturi patvirtintų strateginio planavimo dokumentų (1.2. poskyris).
4. Bendrovės valdyba ir administracijos direktorius, nustatydami atlyginimą bendrovės vadovui, nesivadovavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-08-23 nutarimo Nr. 1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“ nuostatomis, kadangi bendrovės vadovui nebuvo nustatyti konkretūs metiniai veiklos vertinimo rodikliai (1.3. poskyris).
5. Bendrovės direktorius patvirtino Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašą⁴, kurio nuostatos sudarė galimybę išvengti įstatyme nustatytos tvarkos taikymo, neužtikrino tiekėjų konkurencijos ir neužtikrino, kad prekėms, paslaugoms ar darbams įsigyti skirtos lėšos būtų naudojamos racionaliai (2.1. poskyris).
6. Vykdamas degalų pirkimą, nepagrįstai nurodytas motyvas neatlikti pirkimo naudojantis centrinės perkančiosios organizacijos paslaugomis. Pirkimo dokumentuose nurodyta, kad nėra galimybės įsigyti degalų iš centrinės perkančiosios organizacijos, tačiau centrinės perkančiosios organizacijos kataloge yra galimybė įsigyti benzino ir dyzelino (2.2. poskyris).
7. Netinkamai planuojami pirkimai, bendrovės 2019 metų metinis viešųjų pirkimų planas⁵ netikslus, didelis nukrypimas nuo planuojamo pirkimo poreikio. Į planą⁶ nebuvo įtraukti mikroautobusų, autoserviso paslaugų, medienos, spaustuvės paslaugų ir kiti pirkimai (2.3. poskyris).
8. Bendrovės vadovas vienasmeniškai priiminėjo sprendimus dėl mažos vertės pirkimų (pats organizuodavo pirkimus ir vėliau pasirašinėjo pirkimo – pardavimo sutartis), tokie veiksmai viešųjų pirkimų procese laikytini korupcijos rizikos veiksniumi (2.4. poskyris).
9. Bendrovėje vykdomi pirkimai pagal neterminuotas sutartis arba pagal sutartis, kurių galiojimo terminas pasibaigęs (2.5. poskyris).
10. Informacija apie sudarytas pirkimų sutartis viešinama nesivadovaujant teisės aktų nustatytais terminais (2.5. poskyris).

⁴ UAB Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas UAB Ignalinos autobusų parko direktoriaus 2017 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. V-51 „Dėl Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“, 14 p.

⁵ UAB Ignalinos autobusų parko 2019 metų metinis viešųjų pirkimų planas, patvirtintas UAB Ignalinos autobusų parko direktoriaus 2019 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. V-1 „Dėl Uždarnosios akcinės bendrovės Ignalinos autobusų parko viešųjų pirkimų plano 2019 metams“.

⁶ UAB Ignalinos autobusų parko 2019 metų metinis viešųjų pirkimų planas, patvirtintas UAB Ignalinos autobusų parko direktoriaus 2019 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. V-1 „Dėl Uždarnosios akcinės bendrovės Ignalinos autobusų parko viešųjų pirkimų plano 2019 metams“.

11. Eksploatuojamų autobusų amžiaus vidurkis 20 metų, tai tiesiogiai įtakoja teikimų paslaugų kokybę ir autobusų remonto sąnaudas (3.1. poskyris).
12. Neužtikrinamas kuro normų autobusams nustatymo, papildomo kuro išdavimo šaltuoju laikotarpiu kiekių nustatymo ir kuro nurašymo pagrįstumas (3.2. poskyris).
13. Ne visais atvejais įmonė efektyviai išnaudoja turimus išteklius, nustatyti atvejai kai tam tikru maršrutu vidutiniškai važiuoja nuo 2 iki 4 žmonių arba važiuoja didesnio dydžio autobusai (3.3. poskyris).
14. Bendrovėje autobusų važiavimo bilietus parduoda tik vairuotojai reiso metu (nėra galimybės bilietus įsigyti iš anksto), nevykdoma bilietų pardavimo kontrolė (3.4. poskyris).
15. Audituojamu laikotarpiu sprendimuose dėl metinių inventorizacijų nenurodytos inventorizacijos atlikimo pradžios ir pabaigos datos, atsakingi asmenys paskirti inventorizacijos komisijos nariais (3.5. poskyris).
16. Įmonės finansiniai pelningumo rodikliai parodo prastėjančią įmonės finansinę padėtį ir neefektyvų turimų išteklių panaudojimą (3.6. poskyris).

Rekomendacijos

UAB Ignalinos autobusų parko direktoriui:

1. Parengti ir patvirtinti bendrovės strateginį veiklos planą.
2. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo nuostatomis ir Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo⁷ nuostatomis ir atsižvelgiant į Viešųjų pirkimų tarnybos parengtas Pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės gaires, parengti, patvirtinti ir paskelbti naujas bendrovės mažos vertės pirkimų taisykles, kuriose būtų numatyta pirkimų organizavimo tvarka.
3. Metiniame viešųjų pirkimų plane numatyti visus planuojamus pirkimus.
4. Siekiant didesnio skaidrumo viešųjų pirkimų organizavimo srityje, bendrovės direktoriui priimti sprendimus dėl kurių skaidrumo ir nešališkumo nekiltų jokių abejonių.
5. Organizuojant mažos vertės pirkimus užtikrinti konkurencingą aplinką, vadovautis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo, skaidrumo principais.
6. Siekiant skaidraus pirkimų organizavimo proceso, viešųjų pirkimų dokumentus pildyti visais atvejais.

⁷ Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“.

7. Mažos vertės pirkimų apklausas žodžiu vykdyti, kai pirkimo objektas nėra sudėtingas, sutartis vienkartinio pobūdžio ir pirkimo vertė neviršija teisės aktuose nustatytos sumos.
8. Įvertinti visas galiojančias sutartis, sudarytas neatlikus pirkimų procedūrų, nustatyta tvarka jas nutraukti, prekes, paslaugas ir darbus įsigyti teisės aktų nustatyta tvarka.
9. Įvertinti visas negaliojančias sutartis, prekes, paslaugas ir darbus įsigyti teisės aktų nustatyta tvarka.
10. Spręsti dėl pirkimų vykdytojų kompetencijos ir (ar) kvalifikacijos tobulinimo.
11. Sudarytas pirkimo sutartis viešinti teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.
12. Atlikti ekonominę analizę dėl naujų autobusų įsigijimo bei ieškoti autobusų parko atnaujinimo galimybių.
13. Vykdyti kuro sunaudojimo kontrolę, užtikrinti, kad transporto priemonių sunaudotas kuras būtų nurašomas pagrįstai, patvirtinti kuro normų nustatymo tvarką.
14. Spręsti dėl važiavimo bilietų pardavimo kanalų didinimo, suteikiant galimybes keleiviams bilietus įsigyti iš anksto autobusų stotyje, atsiskaityti už bilietą banko kortele.
15. Vykdyti nuolatinę važiavimo bilietų pardavimų kontrolę.
16. Rengiant sprendimą (įsakymą) dėl inventorizacijos komisijos sudarymo ir turto inventorizacijos atlikimo bei atliekant inventorizacijas, vadovautis inventorizacijos taisyklėmis⁸.

Ignalinos rajono savivaldybės administracijos direktoriui:

1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nutarimu⁹ pateikti bendrovei lūkesčių raštą bei prižiūrėti, kad bendrovė atsižvelgdama į rašto turinį parengtų veiklos strategiją.
2. Vadovaujantis Ignalinos rajono savivaldybės tarybos patvirtintu tvarkos aprašu¹⁰ nustatyti ne mažiau 3 veiklos rodiklius (trumpalaikius tikslus) bendrovei ir suteikti galimybes vadovui gauti kintamąją atlyginimo dalį.
3. Stiprinti bendrovės ir jos vadovo veiklos kontrolę.
4. Spręsti dėl bendrovės direktoriaus netinkamų pareigų vykdymo, vykdant viešuosius pirkimus.

⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“.

⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-06-06 nutarimas „Dėl savivaldybių turtinių ir neturtinių teisinių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ 9.1., 9.2. papunktis.

¹⁰ Ignalinos rajono savivaldybės tarybos 2019-02-07 sprendimas Nr. T-2 „Dėl Ignalinos rajono savivaldybės kontroliuojamų, valdomų uždaryjū akcinių bendrovių ir savivaldybės įmonės vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, aprašo 14 p.

IŽANGA

Uždaroji akcinė bendrovė Ignalinos autobusų parkas savo veiklą pradėjo 1992 m. gegužės 29 d. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 1991 m. lapkričio 13 d. įsakymu Nr. 230 Ignalinos autotransporto įmonė buvo suskaidyta į Ignalinos valstybinę autotransporto įmonę ir Ignalinos valstybinį autobusų parką. 1995 metais Ignalinos valstybinis autobusų parkas buvo užregistruotas kaip specialios paskirties uždaroji akcinė bendrovė Ignalinos autobusų parkas, toks statusas išliko iki 2003 metų. Nuo 2003 metų Ignalinos rajono savivaldybės tarybos sprendimu bendrovė pervadinta į uždarąją akcinę bendrovę Ignalinos autobusų parkas, perregistruoti bendrovės įstatai.

Bendrovės teisinis statusas įregistruotas Juridinių asmenų registre. Uždarosios akcinės bendrovės Ignalinos autobusų parkas registracijos adresas Švenčionių g. 29, Ignalina, įmonės kodas 155475990, PVM mokėtojo kodas LT554759917. Audituojamu laikotarpiu bendrovės įstatai buvo keisti 2018-05-29¹¹ (iki tol galiojo 2015-02-18 patvirtinti įstatai) ir 2020-04-30¹². Bendrovė yra savarankiškas ribotos civilinės atsakomybės privatus juridinis asmuo¹³, kuri turi komercinį, ūkinį, finansinį, organizacinį ir teisinį savarankiškumą. Bendrovės veiklos laikotarpis – neribotas, finansiniai metai – kalendoriniai metai, veiklos tikslas nustatytas bendrovės įstatuose – žmonių poreikių tenkinimas vežant autobusais. Bendrovės ūkinės komercinės veiklos rūšys pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių: keleivių vežimas miesto arba priemiestiniu sausumos transportu, kitas niekur nepriskirtas, keleivinis keleivių sausumos transportas, variklinių transporto priemonių techninė priežiūra ir remontas, nuosavo arba nuomojamo nekilnojamojo turto nuoma ir eksploatavimas. Audituojamu laikotarpiu bendrovės veiklos tikslai nustatyti įstatuose nesikeitė.

Įmonės veikloje galima išskirti pagrindinę ir nepagrindinę veiklas. Bendrovės pagrindinė veikla: keleivių vežimas reguliaraus susisiekimo maršrutais, keleivių vežimas vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutais, keleivių vežimas tolimojo reguliaraus susisiekimo maršrutais, keleivių vežimas nereguliaraus susisiekimo maršrutais, keleivių vežimas užsakomaisiais reisais, keleivių vežimas specialiaisiais reisais, mokinių vežimas specialiaisiais mokykliniais reisais. Bendrovės nepagrindinė veikla: autobusų techninis aptarnavimas ir remontas, autobusų stoties paslaugos, patalpų nuoma.

Bendrovės įstatinis kapitalas 257 932,96 Eur. Įstatinis kapitalas padalytas į 889 424 paprastąsias vardines akcijas. Vienos akcijos nominali vertė – 0,29 Eur Ignalinos rajono

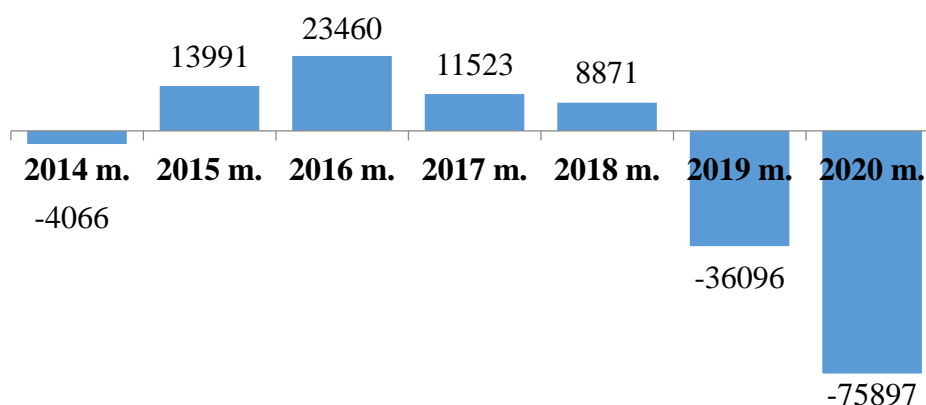
¹¹ Ignalinos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2018-05-15 įsakymas Nr. V2-175 „Dėl uždarosios akcinės bendrovės Ignalinos autobusų parko įstatų patvirtinimo“.

¹² Ignalinos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-03-15 įsakymas Nr. VT-170 „Dėl uždarosios akcinės bendrovės Ignalinos autobusų parko įstatų patvirtinimo“.

¹³ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas 2 str., 2 d.

savivaldybei priklauso 100 proc. akcijų. Keleivių vežimo vietiniais maršrutais organizavimas, lengvatinio keleivių vežimo kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas¹⁴ yra viena iš savivaldybės savarankiškų funkcijų. Savivaldybės tarybos išimtinė kompetencija yra kainų ir tarifų už savivaldybės valdomų įmonių teikiamas atlygintinas viešąsias paslaugas ir keleivių vežimą vietiniais maršrutais nustatymas¹⁵. Todėl, svarbu, kad šios srities įmonių veikla būtų efektyvi ir atitiktų savivaldybės gyventojų poreikius.

Bendrovės veikla buvo pelninga 2015 – 2018 metais, tačiau situacija pasikeitė 2019 – 2020 metais (1 pav.). 2020 metais nuostolis padidėjo beveik dvigubai palyginus su 2019 metais, o įmonės veiklai reikšmingą įtaką turėjo valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimas¹⁶ Lietuvos Respublikos teritorijoje bei su tuo susiję nustatyti gyventojų judėjimo apribojimai.

1 pav. Bendrovės grynasis pelnas (nuostoliai) pagal metus, Eur.

Šaltinis – Bendrovės metinės finansinės ataskaitos

Audituojamu laikotarpiu bendrovėje buvo patvirtinta 33,5 etatų¹⁷ ir beveik visi jie buvo užimti, nuo 2020-12-31 etatų skaičius sumažėjo iki 31,5¹⁸, o darbuotojų skaičius iki 29.

Nuo 2020-03-13 pasikeitė¹⁹ bendrovės valdymo organai, naujuose įstatuose nustatyta, kad stebėtojų taryba ir valdyba bendrovėje nesudaromos. Bendrovės vienasmenis valdymo organas – bendrovės vadovas (direktorius). Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias bendrovės valdymo organas. Bendrovės direktoriaus pareigas nuo 2015-10-27 ėjo P.Z.

¹⁴ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas 6 str., 33 p.

¹⁵ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas 16 str., 2 d., 37 p.

¹⁶ Lietuvos Respublikos vyriausybės 2020-02-26 nutarimas Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“.

¹⁷ UAB „Ignalinos autobusų parkas“ 2017-01-12 direktoriaus įsakymas Nr. V-3 „Dėl pareigybių ir etatų sąrašo“.

¹⁸ UAB „Ignalinos autobusų parkas“ 2020-12-31 direktoriaus įsakymas Nr. V-59 „Dėl pareigybių ir etatų sąrašo“.

¹⁹ Ignalinos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. kovo 15 d. įsakymas Nr. VT-170 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės Ignalinos autobusų parko įstatų patvirtinimo“.

AUDITO REZULTATAI

1. BENDROVĖ VALDOMA NEEFEKTYVIAI

1.1. Bendrovės valdyba buvo nepakankamai veiksminga

Akcinių bendrovių įstatyme²⁰ nustatyta, kad bendrovėje gali būti sudaromas kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba ir kolegialus valdymo organas – valdyba. Audituojamu laikotarpiu stebėtojų taryba nebuvo sudaroma, tačiau buvo sudaryta valdyba. Valdyba yra vienas iš svarbiausių įmonės valdymo organų. Valdyba²¹ turi svarstyti ir tvirtinti bendrovės veiklos strategiją, metinį pranešimą, bendrovės valdymo struktūrą ir darbuotojų pareigybes, turi nustatyti bendrovės vadovo atlyginimą, kitas darbo apmokėjimo sąlygas, nustatyti informaciją, kuri laikoma bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi ir konfidencialia informacija. Taip pat, valdyba turi analizuoti ir vertinti bendrovės vadovo pateiktą medžiagą apie bendrovės veiklos strategijos įgyvendinimą, bendrovės veiklos organizavimą, bendrovės finansinę būklę, ūkinės veiklos rezultatus, pajamų ir išlaidų sąmatas bei turi analizuoti ir vertinti bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinį, pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir kartu su atsiliepiniais ir pasiūlymais dėl jų bei bendrovės metiniu pranešimu teikti visuotiniam akcininkų susirinkimui.

Bendrovės įstatuose (2017 – 2020 m.)^{22 23}, buvo nustatyta, kad bendrovė turi kolegialų valdymo organą – valdybą. Bendrovėje savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu²⁴ nuo 2016-02-09 buvo sudaryta valdyba iš trijų narių, ketverių metų kadencijai. Valdyba buvo sudaryta iš savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų. Valdybos sudėtis keitėsi 2017-03-27²⁵ ir 2019-04-11²⁶. Valdybos kadencija pasibaigė 2020-02-09. Nuo 2020-03-15²⁷ bendrovėje valdyba nebuvo sudaroma.

Išanalizavus audito metu pateiktus bendrovės valdybos posėdžių protokolus, nustatyta, kad valdyba neveikė pakankamai efektyviai ir veiksmingai, nesiekė įmonės veiklos efektyvumo didinimo ir dažniausiai apsiribojo bendrovės metinio pranešimo tvirtinimu, metinių finansinių ataskaitų rinkinio tvirtinimu, dėl pareigybių sąrašo, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka nustatymu ir taip pat klausimais susijusiais su bendrovės vadovo darbo santykiais (atostogos,

²⁰ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas 19 str., 2 d.

²¹ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas 34 str.

²² 2015-02-18 UAB „Ignalinos autobusų parakas“ įstatai.

²³ 2018-05-29 UAB „Ignalinos autobusų parakas“ įstatai.

²⁴ Ignalinos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-02-09 įsakymas Nr. V2-103 „Dėl uždarujų akcinių bendrovių valdybų sudarymo“.

²⁵ Ignalinos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2017-03-27 įsakymas Nr. V2-192 „Dėl Ignalinos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. vasario 9 d. įsakymo Nr. V2-103 „Dėl uždarujų akcinių bendrovių valdybų sudarymo“ pakeitimo“.

²⁶ Ignalinos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019-04-11 įsakymas Nr. VT-168 „Dėl Ignalinos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. vasario 9 d. įsakymo Nr. V2-103 „Dėl uždarujų akcinių bendrovių valdybų sudarymo“ pakeitimo“.

²⁷ Ignalinos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-03-15 įsakymas Nr. VT-170 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės Ignalinos autobusų parko įstatų patvirtinimo“.

sutarties sąlygų keitimas, atlyginimo nustatymas ir pan.). Audituojamu laikotarpiu nenustatyta, kad bendrovės valdyba būtų svarsčiusi klausimus susijusius su bendrovės veiklos strategija, įmonės valdymo struktūra ir pareigybių sąrašu, analizuotų įmonės ūkinės veiklos rezultatus, bendrovės finansinę būklę, bendrovės veiklos organizavimą.

Nuo 2020-04-30²⁸ bendrovės įstatuose buvo numatyta, kad bendrovėje stebėtojų taryba ir valdyba nesudaromos. Akcinių bendrovių įstatyme²⁹ nustatyta, kad jeigu bendrovėje nesudaroma valdyba, valdybos kompetencijai priskirtas funkcijas atlieka bendrovės vadovas, išskyrus nustatytas išimtis. Bendrovės įstatuose, taip pat nustatyta, kad bendrovės vadovas (direktorius) priima sprendimus ir atlieka veiksmus nustatytus Akcinių bendrovių įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 1 punkte³⁰, t.y. svarsto ir tvirtina bendrovės veiklos strategiją, analizuoja ir vertina informaciją apie bendrovės veiklos strategijos įgyvendinimą, šią informaciją teikia eiliniam visuotiniam akcininkų susirinkimui.

Audito nuomone, kolegialūs priežiūros ar valdymo organai (kolegialūs organai) laikomi viena iš svarbiausių efektyvios savivaldybės valdomų įmonių valdysenos dalių. Kolegialių organų funkcijos suprantamos kaip būtinos siekiant užtikrinti profesionalią ir kokybišką vadybą bei apribojant tiesioginę politinę įtaką valstybės valdomoms įmonėms. Todėl, visuotiniam akcininkų susirinkimui priėmus sprendimą nesudaryti valdymo organų³¹, svarbu užtikrinti įmonės vykdomos veiklos ir bendrovės vadovo priimamų sprendimų kontrolę bei nustatyti veiklos prioritetus. Be to, savivaldybės administracijos direktorius turi siekti³², kad savivaldybės valdomose įmonėse, vadovaujantis taikomais reikalavimais, nustatytais Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme, būtų nustatyta veiksminga vidaus kontrolės sistema, kuri padėtų užtikrinti savivaldybės valdomos įmonės veiklos teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą, rezultatyvumą ir skaidrumą, strategijos ir veiklos planų įgyvendinimą, turto apsaugą, informacijos ir ataskaitų patikimumą ir išsamumą, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi ir visų su tuo susijusių rizikos veiksnių valdymą.

1.2. Bendrovė neturi patvirtintos strategijos

Vienas iš svarbių savivaldybės valdomos įmonės veiklos aspektų, užtikrinantis įmonės veiklos efektyvumą, tai tinkamas veiklos planavimas. Strateginis planavimas³³ – procesas, kurio

²⁸ 2020-04-30 UAB „Ignalinos autobusų parakas“ įstatatai.

²⁹ Lietuvos respublikos akcinių bendrovių įstatymas 19 str., 3 d.

³⁰ Lietuvos respublikos akcinių bendrovių įstatymas 32 str., 1 d., 1 p.

³¹ Ignalinos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-03-15 įsakymas Nr. VT-170 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės Ignalinos autobusų parko įstatų patvirtinimo“.

³² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-06-06 nutarimas „Dėl savivaldybių turtinių ir neturtinių teisinių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ 9.3. papunktis.

³³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-02-15 nutarimas „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ 2 p.

metu nustatomos veiklos kryptys ir būdai vykdyti institucijos misiją, pasiekti numatytus tikslus ir rezultatus, veiksmingai panaudojant finansinius, materialinius ir žmogiškuosius išteklius. Strateginis veiklos planas – veiklos planavimo dokumentas, kuriame atsižvelgiant į ilgos ir vidutinės trukmės planavimo dokumentų tikslus ir aplinkos analizės išvadas, suformuluojama misija ir veiklos prioritetai, nustatomi strateginiai tikslai ir siekiami rezultatai, aprašomos vykdomos programos, numatomi asignavimai ir žmogiškieji ištekliai.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu³⁴ patvirtintame Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos apraše nustatyta, kad savivaldybės administracijos direktorius ne rečiau kaip kas 4 metus pateikia savivaldybės valdomai įmonei lūkesčių raštą. Lūkesčių rašto tikslas – nustatyti savivaldybės lūkesčius, tikslus ir jų matavimo rodiklius, susijusius su konkrečia savivaldybės valdoma įmone ir prisidedančius prie savivaldybės strateginiuose planavimo dokumentuose numatytų tikslų pasiekimo. Audito metu nustatyta, kad audituojamu laikotarpiu savivaldybės administracijos direktorius nebuvo pateikęs bendrovei lūkesčių rašto.

Savivaldybės administracijos direktorius, taip pat turi prižiūrėti³⁵, kad savivaldybės valdomos įmonės, atsižvelgdamos į pateikto lūkesčių rašto turinį, rengtų ir atnaujintų veiklos strategijas. Akcinių bendrovių įstatyme³⁶ nurodyta, kad įmonės bendrovės valdyba svarsto ir tvirtina bendrovės veiklos strategiją, analizuoja ir vertina informaciją apie bendrovės veiklos strategijos įgyvendinimą, šią informaciją teikia eiliniam visuotiniam akcininkų susirinkimui. Bendrovėje nuo 2020-04-30 šios funkcijos perduotos vadovui.

Ignalinos rajono savivaldybės tarybos sprendimu³⁷, savivaldybės kontroliuojamų uždarujų akcinių bendrovių vadovai, rengiant veiklos strategijas, įpareigoti vadovautis Ignalinos rajono savivaldybės tarybos patvirtintu Ignalinos rajono savivaldybės valdomos savivaldybės įmonės ir kontroliuojamų uždarujų akcinių bendrovių pasiektų tikslų veiklos vertinimo aprašu. Apraše³⁸ nustatyta, kad bendrovės vadovas rengia 5 metų veiklos strategijos projektą. Rengdamas veiklos strategijos projektą, įmonės vadovas išanalizuoja ir įvertina aplinką bei išteklius, suformuoja misiją, numato strateginius tikslus (ilgalaikius ir trumpalaikius) ir uždavinius tikslams pasiekti bei pasiūlo tikslų vertinimo kriterijus – konkrečius rodiklius. Įmonės veikla planuojama

³⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-06-06 nutarimas „Dėl savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, aprašo 9.1. papunktis.

³⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-06-06 nutarimas „Dėl savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, aprašo 9.2. papunktis.

³⁶ Lietuvos respublikos akcinių bendrovių įstatymas 34 str., 8 d.

³⁷ Ignalinos rajono savivaldybės tarybos 2018-05-17 sprendimas Nr. T-71 „Dėl Ignalinos rajono savivaldybės valdomos savivaldybės įmonės ir kontroliuojamų uždarujų akcinių bendrovių pasiektų veiklos tikslų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2 p.

³⁸ Ignalinos rajono savivaldybės tarybos 2018-05-17 sprendimas Nr. T-71 „Dėl Ignalinos rajono savivaldybės valdomos savivaldybės įmonės ir kontroliuojamų uždarujų akcinių bendrovių pasiektų veiklos tikslų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

pagal turimus ir planuojamus gauti finansinius, materialiuosius ir žmogiškuosius išteklius misijai vykdyti ir užsibrėžtiems strateginiams tikslams pasiekti.

Audito metu nustatyta, kad įmonė neturi patvirtinto strateginio veiklos plano ar kitų strateginio planavimo dokumentų, savivaldybės administracijos direktorius neužtikrino įmonės veiksmingos veiklos ir kontrolės. Atsižvelgiant į pateiktą informaciją, konstatuotina, kad auditas negali įvertinti įmonės veiklos rezultatyvumo.

1.3. Vadovo darbo užmokestis nesiejamas su veiklos rezultatais

Nustatant savivaldybės kontroliuojamų įmonių vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarką, rekomenduojama vadovautis Lietuvos Respublikos nutarimu³⁹. Vadovaujantis nutarimo nustatytais reikalavimais, bendrovės vadovo mėnesinė alga susideda iš pastoviosios ir kintamosios dalių. Pastovioji atlyginimo dalis nustatoma koeficientais, taikant atitinkamų metų Lietuvos Respublikos Seimo nustatytą Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį ir atsižvelgiant į įmonės kategoriją. Kintamosios dalies⁴⁰ dydis, priklauso nuo įmonės tikslų, nustatytų įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, veiklos rezultatų ir nustatomas finansiniams metams atsižvelgiant į praėjusiais finansiniais metais pasiektus įmonės veiklos rezultatus. Šios nuostatos perkeltos į Ignalinos rajono savivaldybės kontroliuojamų, valdomų uždarųjų akcinių bendrovių ir savivaldybės įmonės vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarkos aprašą⁴¹.

Ignalinos rajono savivaldybės valdomos savivaldybės įmonės ir kontroliuojamų uždarųjų akcinių bendrovių pasiektų veiklos tikslų vertinimo tvarkos apraše⁴² nustatyta, kad bendrovės vadovas pateikia parengtą įmonės veiklos strategijos projektą įmonės valdybai ir / ar savivaldybės administracijos direktoriui. Konkrečius veiklos tikslų pasiekimo vertinimo rodiklius nustato valdomos įmonės valdyba ar savivaldybės administracijos direktorius. Atsižvelgiant į įmonės veiklos specifiką, kiekvienai įmonei gali būti nustatomas skirtingas veiklos tikslų skaičius, tačiau vieniems metams (trumpalaikiai tikslai) nustatomi ne mažiau kaip 3 tikslai.

³⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-08-23 nutarimas Nr. 1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“ 4 p.

⁴⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-08-23 nutarimas Nr. 1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“ 1.2.2 papunktis.

⁴¹ Ignalinos rajono savivaldybės tarybos 2019-02-07 sprendimas Nr. T-2 „Dėl Ignalinos rajono savivaldybės kontroliuojamų, valdomų uždarųjų akcinių bendrovių ir savivaldybės įmonės vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁴² Ignalinos rajono savivaldybės tarybos 2018-05-17 sprendimu Nr. T-71 „Dėl Ignalinos rajono savivaldybės valdomos savivaldybės įmonės ir kontroliuojamų uždarųjų akcinių bendrovių pasiektų veiklos tikslų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtino Ignalinos rajono savivaldybės valdomos savivaldybės įmonės ir kontroliuojamų uždarųjų akcinių bendrovių pasiektų veiklos tikslų vertinimo tvarkos aprašo 4p.

Bendrovės valdyba nustatydamą atlyginimą direktoriui, nesivadovavo Lietuvos Respublikos nutarimo⁴³ nuostatomis. Nei bendrovės valdyba, nei pasikeitus valdymo organams,⁴⁴ savivaldybės administracijos direktorius nenustatė trumpalaikių tikslų vieniems metams. Audito nuomone, nustacius trumpalaikius tikslus ir suteikus galimybes gauti kintamąją atlyginimo dalį, būtų sudarytos tinkamos prielaidos efektyvesnei ir rezultatyvesnei bendrovės veiklai.

2. NETINKAMAI ORGANIZUOJAMI IR VYKDOMI VIEŠIEJI PIRKIMAI

2.1. Mažos vertės pirkimų aprašas turi trūkumų

Bendrovės Mažos vertės pirkimų apraše patvirtintos nuostatos sudarė galimybę išvengti įstatyme nustatytos tvarkos taikymo. Mažos vertės pirkimai atliekami vadovaujantis įstatymu⁴⁵, pagal perkančiojo subjekto patvirtintas taisykles. Šias taisykles perkantysis subjektas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jų patvirtinimo paskelbia centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje ir perkančiojo subjekto interneto svetainėje. UAB Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas UAB Ignalinos autobusų parko direktoriaus 2017 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. V-51 „Dėl Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“, centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje paskelbtas 2019 m. vasario 20 d.

Įstatyme nurodyta, kad perkantysis subjektas turi dokumentais pagrįsti atliekamo pirkimo eigą⁴⁶. Kokie dokumentai pildomi pirkimo procedūrų metu (neįskaitant nurodytų šio aprašo⁴⁷ 17 punkte), perkančioji organizacija nustato vidaus dokumentuose. Tais atvejais, kai pirkimą atlieka vienas asmuo ir jį patvirtinantys dokumentai yra saugomi to asmens elektroniniame pašte ar CVP IS naudotojo paskyroje, perkančioji organizacija užtikrina tokių dokumentų prieinamumą, iškilus tokiam poreikiui⁴⁸. UAB Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo⁴⁹ 27.1 papunktyje nurodyta, kad neskelbiant apie mažos vertės pirkimą, kreipiantis į

⁴³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-08-23 nutarimas Nr. 1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“ 4 p.

⁴⁴ Ignalinos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. kovo 15 d. įsakymas Nr. VT-170 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės Ignalinos autobusų parko įstatų patvirtinimo“.

⁴⁵ Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas, 37 str., 3 d.

⁴⁶ Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas, 103 str., 1 d.

⁴⁷ Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28. įsakymas Nr. 1S-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁴⁸ Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28. birželio 28 d. įsakymas Nr. 1S-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“, 18 p.

⁴⁹ UAB Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas UAB Ignalinos autobusų parko direktoriaus 2017-12-20 įsakymu Nr. V-51 „Dėl Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“, 27.1 p.

vieną tiekėją pirkimo dokumentai gali būti nerengiami. Apraše⁵⁰ nurodyta, kad kreiptis į vieną tiekėją galima kai pirkimo vertė ne didesnė kaip 10 000 Eur be PVM.

Perkančioji organizacija vidaus tvarkoje gali nustatyti, kad tam tikrais atvejais (pavyzdžiui, kai vykdomas mažos vertės pirkimas ir numatomos žodžiu sudaryti sutarties vertė neviršija 100 Eur) pirkimo paraiška nepildoma. Rekomenduojama tokią išimtį nusimatyti tik labai mažos vertės pirkimams. Bet kuriuo atveju, perkančioji organizacija privalo užtikrinti tokių pirkimų apskaitą, o taip pat tinkamą pirkimo būdo pasirinkimą bei numatomo viešojo pirkimo vertės skaičiavimą⁵¹.

Planuojant pirkimus ir jiems rengiantis, negali būti siekiama išvengti įstatyme nustatytos tvarkos taikymo ar dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems pirkėjams⁵². Įtvirtinant apraše⁵³ nuostatą, kad į vieną tiekėją galima kreiptis vykdant pirkimą, kurio vertė ne didesnė kaip 10 000 Eur, neužtikrinama tiekėjų konkurencija.

2.2. Degalų pirkimas atliktas nesinaudojant CPO katalogu

Vykdant degalų pirkimą, sprendimas neatlikti pirkimo naudojantis centrinės perkančiosios organizacijos paslaugomis yra nepagrįstas. UAB Ignalinos autobusų parko pirkimo komisijos posėdžio 2020 m. rugsėjo 14 d. protokole Nr. 1 nurodyta, kad J. B. informavo pirkimų komisiją, kad vykdant Degalų transporto priemonėms pirkimą, nėra galimybės pirkti per centrinę perkančiąją organizaciją, nes tokių prekių CPO kataloge nėra, todėl pirkimą numatyta vykdyti atviro konkurso būdu, pasiūlymus vertinant ekonomiškai naudingiausio vertinimo kriterijumi – pagal kainą. Perkančioji organizacija privalo įsigyti prekių, paslaugų ir darbų iš centrinės perkančiosios organizacijos arba per ją, jeigu Lietuvos Respublikoje veikiančios centrinės perkančiosios organizacijos siūlomos prekės ar paslaugos, per sukurtą dinaminę pirkimų sistemą ar sudarytą preliminariąją sutartį galimos įsigyti prekės, paslaugos ar darbai atitinka perkančiosios organizacijos poreikius ir perkančioji organizacija negali prekių, paslaugų ar darbų įsigyti efektyvesniu būdu racionaliai naudodama tam skirtas lėšas. Perkančiosios organizacijos privalo motyvuoti savo sprendimą neatlikti pirkimo naudojantis centrinės perkančiosios organizacijos

⁵⁰ UAB Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas UAB Ignalinos autobusų parko direktoriaus 2017-12-20 įsakymu Nr. V-51 „Dėl Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“, 28.1 p.

⁵¹ <https://klausk.vpt.lt/hc/lt/articles/360000865679-Ar-privaloma-pildyti-tiek%C4%97j%C5%B3-apklauso-pa%C5%BEym%C4%85-ir-pirkimo-parai%C5%A1k%C4%85-jeigu-pirkimai-atliekami-iki-3000-Eur-be-PVM-> (žiūrėta 2021-02-26).

⁵² Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas, 29 str., 3 d.

⁵³ UAB Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas UAB Ignalinos autobusų parko direktoriaus 2017-12-20 įsakymu Nr. V-51 „Dėl Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“, 27.1 papunktis.

paslaugomis, tai patvirtinantį dokumentą paskelbti pirkėjo profilyje ir jį saugoti kartu su kitais pirkimo dokumentais Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 97 straipsnyje nustatyta tvarka. Šiame punkte numatytos pareigos įsigyti prekių, paslaugų ir darbų iš centrinės perkančiosios organizacijos arba per ją gali būti nesilaikoma, kai atliekant neskelbiamą apklausą numatoma pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip 10 000 Eur (be PVM)⁵⁴. Viešųjų pirkimų tarnyba informavo (informacija atnaujinta 2020-06-02), kad CPO kataloge jau galima vykdyti kuro degalinėse pirkimą, todėl kviečia pirkimus vykdyti naudojantis CPO katalogu, o pirkimus savarankiškai vykdyti tik tuo atveju, jeigu dėl objektyvių priežasčių CPO kataloge negalima nusipirkti reikalingų prekių⁵⁵.

Kadangi degalų pirkimą UAB Ignalinos autobusų parkas vykdė savarankiškai, pirkimo dokumentuose turėjo pagrįsti (motyvuoti) savo sprendimą neatlikti pirkimo naudojantis centrinės perkančiosios organizacijos paslaugomis. Tačiau pirkimo dokumentuose motyvas nepirkti degalų naudojantis centrinės perkančiosios organizacijos paslaugomis nepagrįstas.

UAB Ignalinos autobusų parko pirkimo komisijos posėdžio 2020 m. rugsėjo 14 d. protokole Nr. 1 nurodyta, kad nutarta perkamoms prekėms priskirti pagrindinį BVPŽ kodą 09134200-9 – dyzelinis kuras. Tačiau Supaprastinto atviro konkurso sąlygose dėl degalų transporto priemonėms pirkimo 2.2 papunktyje nurodyti perkamų prekių BVPŽ kodai: 09134200 – dyzelinis kuras, 09132000 – benzinai.

2.3. Neatsakingai vykdomas viešųjų pirkimų planavimas

Perkantysis subjektas turi parengti ir patvirtinti planuojamų atlikti einamaisiais kalendoriniais metais pirkimų planus ir pagal Viešųjų pirkimų tarnybos nustatytus reikalavimus ir tvarką centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje paskelbti planuojamų atlikti pirkimų suvestinę. Ši suvestinė turi būti paskelbta kiekvienais metais ne vėliau kaip iki kovo 15 dienos, o patikslinus planuojamų atlikti einamaisiais kalendoriniais metais pirkimų planus, – ne vėliau kaip per 5 darbo dienas⁵⁶. UAB Ignalinos autobusų parko 2019 metų metinis viešųjų pirkimų planas patvirtintas 2019 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. V-1 „Dėl Uždarnosios akcinės bendrovės Ignalinos autobusų parko viešųjų pirkimų plano 2019 metams“.

Numatoma pirkimo vertė apskaičiuojama pagal Viešųjų pirkimų tarnybos patvirtintą pirkimo vertės apskaičiavimo metodiką⁵⁷. Metodikoje⁵⁸ nurodyta, kad numatoma pirkimo vertė –

⁵⁴ Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28 įsakymu Nr. 1S-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“, 11 p.

⁵⁵ <https://vpt.lrv.lt/lt/naujienos/del-degalu-degalinese-pirkimo> (žiūrėta 2021-02-26).

⁵⁶ Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas, 38 str., 1 d.

⁵⁷ Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas, 13 str., 5 p.

pirkimo pradžioje, vadovaujantis metodikos nuostatomis, apskaičiuojama vertė, pagal kurią pirkimo vykdytojas nustato, kokios vertės pirkimą turi atlikti, norėdamas sudaryti pirkimo sutartį arba preliminariąją viešojo pirkimo–pardavimo ar preliminariąją pirkimo–pardavimo sutartį.

Viešųjų pirkimų plane⁵⁹ numatyti pirkimai (aušinimo skysčio, automobilių atsarginių detalių, padangų, tepalų, automobilių akumuliatorių, dažų skiediklių, tirpiklių, gruntų pirkimai), kurių bendra vertė plano duomenimis 21 450 Eur. Patikrinus UAB Ignalinos autobusų parko banko sąskaitos 2019 metų išrašus nustatyta, kad įmonėms, kurios prekiauja automobilių detalėmis, alyvomis, tepalais ir kitomis įvairiausiomis automobilių prekėmis, bei teikia autoserviso paslaugas buvo sumokėta apie 30 000 Eur. Automobilių remonto paslaugos į UAB Ignalinos autobusų parko 2019 metų metinį viešųjų pirkimų planą nebuvo įtrauktos, nors tokius pirkimus bendrovė vykdė. Į pirkimų planą nebuvo įtraukti keturių mikroautobusų pirkimai, bendra pirkimų vertė 23 158 Eur. Plane buvo numatytas darbo drabužių pirkimas, pirkimo vertė 400 Eur, tačiau pagal banko sąskaitų išrašų informaciją, įmonėms, kuriuos prekiauja darbo drabužiais buvo sumokėta virš 1 000 Eur. Plane buvo numatytas draudimo paslaugų pirkimas, planuojamo pirkimo vertė – 1 700 Eur, tačiau pagal banko sąskaitų išrašų informaciją, draudimo bendrovei buvo sumokėta apie 2 000 Eur.

2019 m. liepos mėnesį pasirašyta prekių tiekimo sutartis dėl segmentinių vartų pirkimo, sutarties suma 2 750,00 Eur. UAB Ignalinos autobusų parko 2019 metų metiniame viešųjų pirkimų plane nurodytas pakeliamų garažo vartų pirkimas, kurio vertė 6 000 Eur. Pirkimų plane nebuvo nurodytas planuojamų įsigyti prekių kiekis.

UAB Ignalinos autobusų parko 2019 metų metiniame viešųjų pirkimų plane pateikta informacija apie bendrovės pirkimus neatitiko bendrovėje vykdomų pirkimų: numatomos pirkimų vertės neatitiko 2019 metais nupirktų prekių ir paslaugų. Pirkimų planas metų eigoje nebuvo tikslinamas, ne visi bendrovės atlikti pirkimai buvo įtraukti į planą, nebuvo nurodomi planuojamų pirkti prekių preliminarūs kiekiai.

2.4. Netinkamai įvykdytas mikroautobusų pirkimas

UAB Ignalinos autobusų parkas 2019 m. įsigijo 4 mikroautobusus, kurių bendra vertė 23 158 Eur. UAB Ignalinos autobusų parko 2019 metų metiniame viešųjų pirkimų plane⁶⁰ mikroautobusų pirkimų nebuvo numatyta. Mikroautobusų pirkimas atliktas vadovaujantis UAB

⁵⁸ Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodika, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-27 įsakymu Nr. IS-94 „Dėl Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodikos patvirtinimo“, 2.3 p.

⁵⁹ UAB Ignalinos autobusų parko 2019 metų metinis viešųjų pirkimų planas, patvirtintas UAB Ignalinos autobusų parko direktoriaus 2019-01-23 įsakymu Nr. V-1 „Dėl Uždarnosios akcinės bendrovės Ignalinos autobusų parko viešųjų pirkimų plano 2019 metams“.

⁶⁰ UAB Ignalinos autobusų parko 2019 metų metinis viešųjų pirkimų planas, patvirtintas UAB Ignalinos autobusų parko direktoriaus 2019-01-23 įsakymu Nr. V-1 „Dėl Uždarnosios akcinės bendrovės Ignalinos autobusų parko viešųjų pirkimų plano 2019 metams“.

Ignalinos autobusų parko Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo⁶¹ 28.1 papunkčiu, kuriame nurodyta, kad neskelbiant apie mažos vertės pirkimą, kreipiantis į vieną tiekėją, gali būti perkama kai atliekami mažos vertės pirkimai, kai prekių ar paslaugų ar darbų pirkimo vertė ne didesnė kaip 10 000 Eur be PVM. Atliekant mikroautobusų pirkimus nebuvo pildomi jokie pirkimo dokumentai ir pirkimo pažymos, kadangi pirkimo vertė nesiekė 10 000 Eur.

Pirkimų organizavimo tvarką perkančioji organizacija nustato vidaus dokumentuose⁶². Pirkimo dokumentai – perkančiojo subjekto pateikiami arba nurodomi dokumentai, kuriuose aprašomi ar nustatomi pirkimo ar jo procedūros elementai: skelbimas apie pirkimą, reguliarus orientacinis skelbimas ar skelbimas apie kvalifikacijos vertinimo sistemą, kurie naudojami kaip kvietimo dalyvauti pirkime priemonė, techninė specifikacija, aprašomasis dokumentas, pirkimo-pardavimo sutarties projektas, pirkimo kandidatų ir dalyvių dokumentų teikimo tvarka, informacija apie pirkimui taikomus reikalavimus ir (arba) kiti dokumentai, jų paaiškinimai (patikslinimai)⁶³.

UAB Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos apraše nurodyta⁶⁴, kad pirkimo iniciatorius dėl mažos vertės pirkimo atlikimo parengia paraišką ir prideda reikalingus dokumentus, tačiau jokie mažos vertės pirkimo dokumentai bendrovėje nėra rengiami.

UAB Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos apraše⁶⁵ nenustatytos pirkimų iniciatoriaus ir organizatoriaus funkcijos ir atsakomybė, nustatyta neaiški pirkimų planavimo, organizavimo ir vykdymo tvarka.

Įstatyme⁶⁶ nurodyta, kad prekių ar paslaugų techninė specifikacija – pirkimo dokumentuose nustatyti produktui ar paslaugai apibūdinti reikalingi duomenys. Perkant mikroautobusus nebuvo nurodomos prekių techninės specifikacijos.

Perkantysis subjektas užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo, skaidrumo principų⁶⁷. Perkantysis

⁶¹ UAB Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas UAB Ignalinos autobusų parko direktoriaus 2017-12-20 įsakymu Nr. V-51 „Dėl Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁶² Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodika, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-27 įsakymu Nr. 1S-94 „Dėl Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodikos patvirtinimo“, 15 p.

⁶³ Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas, 15 p.

⁶⁴ UAB Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas UAB Ignalinos autobusų parko direktoriaus 2017-12-20 įsakymu Nr. V-51 „Dėl Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“, 14 p.

⁶⁵ UAB Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas UAB Ignalinos autobusų parko direktoriaus 2017-12-20 įsakymu Nr. V-51 „Dėl Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁶⁶ Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas, 27 str., 2 d.

⁶⁷ Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas, 29 str., 1 d.

subjektas turi siekti, kad prekėms, paslaugoms ar darbams įsigyti skirtos lėšos būtų naudojamos racionaliai⁶⁸.

Perkantysis subjektas turi dokumentais pagrįsti atliekamo pirkimo eigą net ir tuo atveju, kai pirkimas atliekamas elektroninėmis priemonėmis⁶⁹.

Sutartis žodžiu gali būti sudaryta tik tokiu atveju, jeigu jos vertė yra mažesnė kaip 3 000 Eur be PVM⁷⁰. Jei pirkimo vertė didesnė nei 3 000 Eur, sąskaita negali būti traktuojama kaip sutartis ir nėra jai prilyginama.

Pirkimo sutartyje, kai ji sudaroma raštu, ar preliminariojoje sutartyje turi būti nustatyta: sutarties šalių teisės ir pareigos, perkamų prekių kiekis, kainodaros taisyklės, mokėjimo tvarka, sutarties prievolių įvykdymo terminai, perkančiojo subjekto vadovo sprendimu paskirtas asmuo, atsakingas už sutarties vykdymą, sutarties ir pakeitimų paskelbimą ir kt.⁷¹ Audito metu pateiktos Transporto priemonių pirkimo–pardavimo sutartys bei pažymos–sąskaitos, kuriuose nepateikta reikalinga informacija, nustatyta įstatyme⁷² ir UAB Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos apraše⁷³.

UAB Ignalinos autobusų parkas 2019 m. vykdė pirkimus, kuriuos negali pagrįsti pirkimo dokumentais. 2019 m. nupirkti 4 mikroautobusai neatlikus viešųjų pirkimų procedūrų, bendra pirkimų vertė – 23 158 Eur. Nėra informacijos kodėl buvo pasirinkti būtent tokie tiekėjai, nebuvo nustatyta prekių techninė specifikacija, kas buvo pirkimų organizatorius, neaišku. Yra bendrovės vadovo pasirašytos pirkimo-pardavimo sutartys, kurios neatitinka įstatyme⁷⁴ nustatytų reikalavimų pirkimų sutartims.

2019 m. rugsėjo mėn. iš fizinio asmens M. P. buvo nupirkta detalės – galinis tiltas su lingėmis ir stabilizatoriumi⁷⁵. Fiziniam asmeniui buvo pervesta 575 Eur. Jokios sąskaitos asmuo bendrovei nepateikė. Ar tikrai asmuo bendrovei pardavė mikroautobuso IVECO 50C17 detales, nustatyti neįmanoma, nes jokių pirkimą pagrindžiančių dokumentų nėra. Asmuo nepateikė bendrovei sąskaitos.

⁶⁸ Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas, 29 str., 2 d., 1 p.

⁶⁹ Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas, 103 str., 1 d.

⁷⁰ Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28 įsakymu Nr. IS-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“, 21.4.3 p.

⁷¹ Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas, 95 str., 1 d.

⁷² Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas, 95 str., 1 d.

⁷³ UAB Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas UAB Ignalinos autobusų parko direktoriaus 2017-12-20 įsakymu Nr. V-51 „Dėl Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“, 37 p.

⁷⁴ Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas, 95 str., 1 d.

⁷⁵ UAB Ignalinos autobusų parko 2019-09-30 aktas Nr. 57 „Dėl IVECO 50C17 detalių užpajavimo“.

2.5. Bendrovės vadovas vienasmeniškai priėmė sprendimus dėl mažos vertės pirkimų

Apraše⁷⁶ nurodyta, kad pirkimų organizatorius rengia, o perkančiojo subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo tvirtina planuojamų atlikti einamaisiais metais viešųjų pirkimų planus. Pirkimų organizatorius – perkančiojo subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens paskirtas darbuotojas, kuris perkančiojo subjekto nustatyta tvarka organizuoja ir atlieka mažos vertės pirkimus, kai tokiems pirkimams atlikti nesudaroma viešojo pirkimo komisija⁷⁷. UAB Ignalinos autobusų parko 2015 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. 21 „Dėl UAB Ignalinos autobusų parko viešųjų pirkimo organizatorių“, paskirti viešųjų pirkimų organizatoriai: P. Z., direktorius; A. N., vyr. inžinierius; J. B., ekonomistė. Bendrovės vadovas informavo, kad bendrovės pirkimų iniciatoriai yra jis pats ir vyr. inžinierius, nors tai patvirtinančio sprendimo (dokumento) pateikta nebuvo.

2019 metais UAB Ignalinos autobusų parkas vykdė pirkimus (detalių, padangų, darbo drabužių, reklamos paslaugų, medienos, teisinių paslaugų ir kitus), tačiau jokie pirkimo dokumentai nebuvo pildomi, ne visi pirkimai buvo įtraukti į metinį pirkimų planą⁷⁸. UAB Ignalinos autobusų parko direktorius paaiškino, kad jis pats vienas arba pasitardamas su bendrovės inžinieriumi nusprendavo į kiek ir į kokius tiekėjus kreiptis ir vykdė pirkimą nepildydamas jokių pirkimo dokumentų. Nei vienas 2019 metų mažos vertės pirkimas nėra pagrįstas pirkimo dokumentais. Negalima nustatyti į kiek tiekėjų buvo kreiptasi, kokios kainos buvo siūlomos, kokios specifikacijos ir preliminarūs kiekiai buvo nustatyti pirkimų pradžioje. Kadangi su pardavėju pirkimo – pardavimo sutartis pasirašydavo bendrovės vadovas, galima daryti išvadą, kad bendrovės vadovas vienasmeniškai nusprendavo ką ir kiek pirkti, į kokius tiekėjus kreiptis.

2.6. Prekės ir paslaugos įsigyjamoms neatlikus nustatytų procedūrų

Bendrovėje neteisingai pasirenkamas pirkimų būdas, prekės įsigyjamoms neatlikus nustatytų procedūrų. Bendrovė 2019 metais vykdė reguliarius pirkimus – pirko autobusų detales. UAB INTER CARS LIETUVA bendrovė 2019 m. už suteiktas prekes (autobusų atsarginės dalys) sumokėjo virš 13 000 Eur. UAB „Wurth Lietuva“ bendrovė 2019 m. už pirktas prekes (dalys, varžtai) sumokėjo virš 3 600 Eur. UAB „Gitana“ per 2019 m. už prekes (remontinės dalys, įrankiai remontui) sumokėta virš 2 000 Eur. UAB „Utenos skuba“ bendrovė per 2019 m. sumokėjo už prekes (autobusų atsarginės dalys) virš 3 200 Eur. Šiuos pirkimus (autobusų dalių) bendrovė vykdė

⁷⁶ UAB Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas UAB Ignalinos autobusų parko direktoriaus 2017-12-20 įsakymu Nr. V-51 „Dėl Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“, 14 p.

⁷⁷ UAB Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas UAB Ignalinos autobusų parko direktoriaus 2017-12-20 įsakymu Nr. V-51 „Dėl Ignalinos autobusų parko mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“, 4.5 p.

⁷⁸ UAB Ignalinos autobusų parko 2019 metų metinis viešųjų pirkimų planas, patvirtintas UAB Ignalinos autobusų parko direktoriaus 2019-01-23 d. įsakymu Nr. V-1 „Dėl Uždarosios akcinės bendrovės Ignalinos autobusų parko viešųjų pirkimų plano 2019 metams“.

reguliariai, už prekes įmonėms buvo mokama beveik kas mėnesį. Pirkimai iš UAB INTER CARS LIETUVA bendrovė vykdė kiekvieną mėnesį, bendra pirkimų vertė viršijo 10 000 Eur. Transporto priemonių ir jų variklių dalių ir pagalbinių reikmenų (BVPŽ kodas – 43400000) pirkimai buvo vykdomi nuolat, todėl bendrovė turėjo vykdyti pirkimą ir pasirašyti reguliaraus pobūdžio pirkimo sutartį.

Pirkimo vykdytojas, skaičiuodamas prekių ar paslaugų pirkimo vertę, nustato, ar numatoma sudaryti pirkimo sutartis yra reguliaraus ar nereguliaraus pobūdžio, taip pat, ar per tam tikrą laikotarpį bus numatoma jos atnaujinimo galimybė⁷⁹. Reguliaraus pobūdžio pirkimo sutartis – nuolatiniam pirkimo vykdytojo ir (ar) trečiųjų asmenų poreikiams tenkinti ar įprastinei veiklai vykdyti pirkimo vykdytojo sudaroma pirkimo sutartis⁸⁰. Daugelio sudarytų sutarčių dėl transporto priemonių ir jų variklių dalių ir pagalbinių reikmenų pirkimų galiojimas pasibaigęs arba nurodoma, kad pratęsimų skaičius neribojamas, reiškia pasirašomos neterminuotos sutartys. Sudaromoje pirkimo sutartyje turi būti ne ilgesnis kaip 3 metų nuo sutarties įsigaliojimo prekių tiekimo, paslaugų teikimo, darbų atlikimo laikotarpis⁸¹.

Reikia pažymėti, kad transporto priemonių ir jų variklių dalių ir pagalbinių reikmenų pirkimas turėjo būti vykdomas skelbiamos apklausos būdu. Neskelbiamos apklausos būdu pirkimą galima vykdyti jei numatoma pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip 10 000 Eur be PVM⁸².

Vykdomi pirkimai pagal neterminuotas arba pagal sutartis, kurių galiojimo terminas pasibaigęs. Sudaromoje pirkimo sutartyje turi būti nustatomas ne ilgesnis kaip 3 metų nuo sutarties įsigaliojimo prekių tiekimo, paslaugų teikimo, darbų atlikimo laikotarpis, išskyrus pagrįstus atvejus, kai atsižvelgiant į perkamo objekto ypatybes ir siekiant racionalaus lėšų panaudojimo būtina pailginti šį laikotarpį⁸³. Bendrovė vykdo pirkimus pagal sutartis, kurių galiojimo terminas yra pasibaigęs arba sutartys yra neterminuotos (lentelė 1).

⁷⁹ Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodika, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-27 įsakymu Nr. 1S-94 „Dėl Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodikos patvirtinimo“, 12 p.

⁸⁰ Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodika, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-27 įsakymu Nr. 1S-94 „Dėl Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodikos patvirtinimo“, 2.6 p.

⁸¹ Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas, 86 str., 5 d.

⁸² Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28 įsakymu Nr. 1S-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“, 21.2.1 p.

⁸³ Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas, 94 str., 5 d.

1 lentelė. Bendrovės sudarytos sutartys

Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Sutarties data ir Nr.	Sutartyje nurodytas galiojimo terminas	Pastabos
1.	AB Lytagra	2019-08-27, Nr. 25/14318	Sutartis galioja 1 metus, gali būti pratęsta, pratęsimų skaičius neribojamas.	Sutartis neterminuota
2.	UAB Inter Cars Lietuva	2017-10-04, L71-17-37588	Sutartis galioja 1 metus, gali būti pratęsta, pratęsimų skaičius neribojamas.	Sutartis neterminuota
3.	KŪB „Danalta“	2010-03-01, Nr. 10-024	Sutartis galiojo iki 2011-02-28	Galiojimo terminas pasibaigęs
4.	UAB „Pas Egidijų“	2015-10-27. Nr. 66/2015	Sutartis galiojo iki 2017-10-26	Galiojimo terminas pasibaigęs
5.	VšĮ Ignalinos rajono poliklinika	2006-03-08, Nr. 2006/03-08	Sutartis galioja neterminuotai	Sutartis neterminuota
6.	UAB „Utenos skuba“	2003-02-11, Nr. 23	Sutartis galioja iki nutraukimo arba naujos sutarties pasirašymo.	Sutartis neterminuota
7.	UAB "Wurth Lietuva"	2012-03-02, Nr. I-03/12	Sutartis sudaryta neribota laikui	Sutartis neterminuota

Šaltinis – Bendrovės pateikti duomenys

Informacija apie sudarytas pirkimų sutartis viešinama pažeidžiant teisės aktuose nustatytus terminus. Laimėjusio tiekėjo pasiūlymas, sudaryta pirkimo sutartis, preliminarioji sutartis ir šių sutarčių pakeitimai, išskyrus informaciją, kurios atskleidimas prieštarautų informacijos ir duomenų apsaugą reguliuojantiems teisės aktams arba visuomenės interesams, pažeistų teisėtus konkretaus tiekėjo komercinius interesus arba turėtų neigiamą poveikį tiekėjų konkurencijai, ne vėliau kaip per 15 dienų nuo pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties sudarymo ar jų pakeitimo, bet ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo pagal jį pradžios Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka turi būti paskelbti Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje⁸⁴.

2019 m. bendrovė vykdė keturių mikroautobusų pirkimus, pirkimų sutartys buvo pavišintos 2020 m. gegužės mėnesį. 2019 m. sausio 25 d. pasirašyta sutartis dėl finansinių ataskaitų audito, sutartis pavišinta 2019 m. balandžio mėnesį. 2019 m. bendrovė vykdė pramoninių vartų pirkimą, pirkimų sutartis pasirašyta 2019 m. liepos mėnesį, pavišinta 2020 m. gegužės mėnesį.

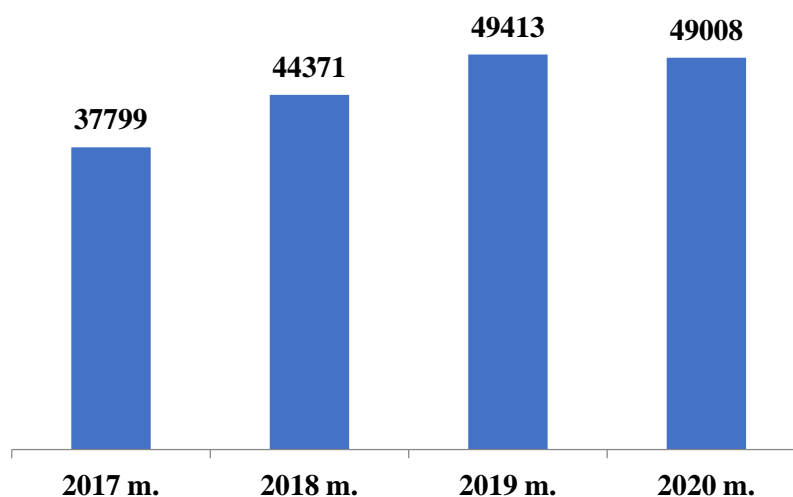
⁸⁴ Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28 įsakymu Nr. 1S-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“, 21.4.4 p.

3. NEEFEKTYVIAI NAUDOJAMI TURIMI IŠTEKLIAI

3.1. Pasenęs autobusų parkas reikalauja didelių remonto išlaidų

Keleivių pervežimo paslaugų kokybei, saugumui ir sąnaudoms reikšmingą įtaką turi eksploatuojamų transporto priemonių amžius. Išanalizavus informaciją apie bendrovėję priklausančius autobusus, nustatyta, kad visų eksploatuojamų autobusų amžius virš 15 metų (3 priedas). Eksploatuojamų autobusų amžiaus vidurkis yra 20 metų. Audito nuomone, šie rodikliai reikšmingai įtakoja teikiamų paslaugų kokybę bei tiesiogiai įtakoja transporto priemonių remonto sąnaudų didėjimą.

2020 metais įmonė eksploatavo 20 autobusų. Audituojamu laikotarpiu bendrovėje buvo įsteigtos 3 budinčio mechaniko pareigybės ir 3 remonto darbininko pareigybės, o faktiškai dirbo 2 remonto darbininkai, 3 budintis mechanikai⁸⁵. Išlaidos darbuotojų, atsakingų už autobusų remontą, atlyginimams didėjo 2017 – 2019 m. ir praktiškai nesumažėjo 2020 m., kai buvo paskelbtas karantinas⁸⁶ ir keleivių skaičiui sumažėjus daugiau negu per pusę (2 pav.). Nuo 2020 m. gruodžio 31 d., bendrovės direktoriaus įsakymu⁸⁸ įmonėje buvo sumažinti 3 budinčio mechaniko pareigybės. Bendrovės vadovas paaiškindamas pareigybių sumažinimo motyvus, nurodė, kad paskelbto karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje metu paaiškėjo, kad galima darbą organizuoti paskirstant budinčių mechanikų darbą kitiems darbuotojams.

2 pav. Bendrovės išlaidos, darbuotojams atsakingiems už autobusų remontą, darbo užmokesčiui, Eur.

Šaltinis – Bendrovės pateikta informacija

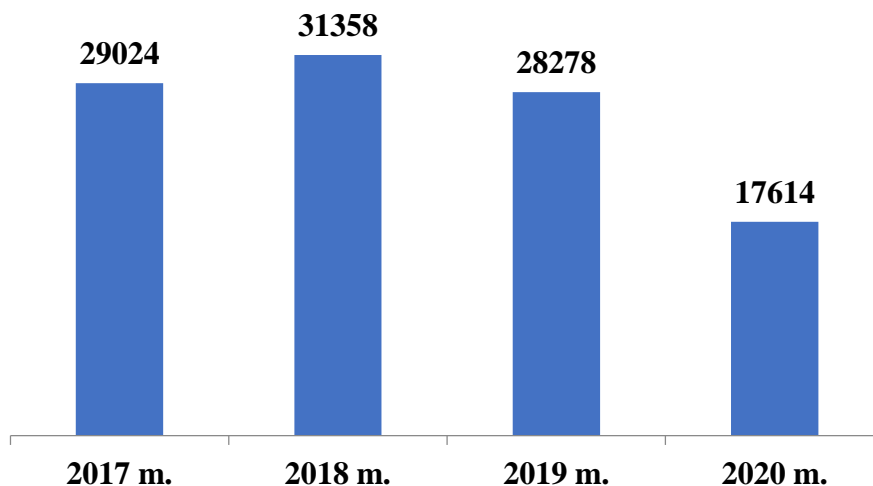
⁸⁵ UAB „Ignalinos autobusų parkas“ direktoriaus, 2017-01-12 įsakymas Nr. V-3 „Dėl pareigybių ir etatų sąrašo“.

⁸⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020-03-14 nutarimas Nr. 207 Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo.

⁸⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020-11-04 nutarimas Nr. 1226 Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo.

⁸⁸ UAB „Ignalinos autobusų parkas“ direktoriaus, 2020-12-31 įsakymas Nr. V-59 „Dėl pareigybių ir etatų sąrašo“.

Audituojamu laikotarpiu taip pat nustatyta, kad remontuojant autobusus vien remonto detalėms vidutiniškai išleidžiama daugiau kaip 1400 Eur vienam autobusui (3 pav.). Įvertinus visas remonto išlaidas (detalės, darbuotojų atlyginimai), vieno autobuso išlaikymas vidutiniškai kainavo 2019 m. – 3884 Eur., 2020 m. – 3331 Eur.

3 pav. Bendrovės remonto išlaidos detalėms, Eur.
Šaltinis – Bendrovės pateikti atsargų nurašymo aktai 2017–2020 m.

Paskutinį kartą autobusai buvo įsigyti 2019 metais – buvo pirktas vienas autobusas 2003 m. gamybos, du autobusai 2005 m. ir vienas 2007 m. gamybos. Audito nuomone, pirkti naudotus autobusus su didele rida ekonomiškai nenaudinga, nes taip užprogramuojamos papildomos išlaidos remontui. Manome, kad bendrovei naudingiau buvo įsigyti naujus autobusus lizingo ar išperkamosios nuomos būdu. Tačiau įmonės vadovas informavo, kad finansinės institucijos dėl prastų įmonės finansinių rezultatų, be papildomų savivaldybės garantijų atsisakė sudaryti lizingo ar išperkamosios nuomos sutartis. Taip pat, informavo, kad šie autobusai buvo įsigyti siekiant mažinti įmonės sąnaudas, nes yra mažesni ir vartoja mažiau kuro.

Audito nuomone, atsižvelgiant į turimų autobusų amžiaus vidurkį, būtina spręsti klausimą dėl autobusų parko atnaujinimo.

3.2. Nepagrįstai nustatomos kuro normos

Audito metu atlikome tvarkos aprašų ir įsakymų dėl kuro normų nustatymo ir keitimo analizę. Bendrovės apskaitos politikoje⁸⁹ nereglementuotas kuro normų nustatymas, tik nurodyta, kad bendrovėje eksploatuojamų transporto priemonių sunaudojamo kuro normos yra patvirtintos

⁸⁹ UAB „Ignalinos autobusų parkas“ 2008-12-31 direktoriaus įsakymas Nr. 76 „Dėl apskaitos politikos patvirtinimo“ 11.5 sk.

direktoriaus įsakymais, kiekvienai transporto priemonei atskirai. Pateiktuose įsakymuose⁹⁰ neįvardinta kuo vadovaujantis direktorius keitė ar nustatinėjo kuro normas. Kai kuriose įsakymuose⁹¹ nurodyta, kad atlikus kontrolinius matavimus, nustatyta, kad kuro neužtenka. Tačiau auditui nebuvo pateikta jokių kuro normų nustatymo įrodančių dokumentų.

Bendrovė neturi patvirtintos tvarkos dėl kuro normų nustatymo, nepateikė įsakymų ir kitų dokumentų dėl faktinių degalų sunaudojimo patikrinimų nustatymo. Bendrovės vadovas žodžiu informavo, kad kuro normos nustatomos vykdant kontrolinius važiavimus, tačiau bendrovėje nėra dokumentų įrodančių, kad vyko faktinis degalų sunaudojimo patikrinimas, todėl audito nuomonė, kuro normos nustatomos ir keičiamos nepagrįstai.

Iš pateiktų dokumentų konstatuotina, kad bendrovėje nenustatomos vasaros ir žiemos kuro sunaudojimo normos. Tačiau žiemos metu išduodamas papildomas kuras kiekvienai darbo dienai. Išduodamo kuro kiekis nustatytas bendrovės direktoriaus įsakymais⁹², tačiau neaišku kuo vadovaujantis direktorius nustatė papildomo kuro kiekį kiekvienam autobusui. Įsakymuose išduodamo kuro šaltuoju laikotarpiu kiekis svyruoja nuo 1 iki 3 litrų kiekvienai darbo dienai pagal skirtingus autobusų modelius. Papildomų dokumentų, pagrindžiančių papildomo kuro poreikį, pateikta nebuvo.

3.3. Keleivių skaičiaus mažėjimas sudaro prielaidas neefektyviam išteklių panaudojimui

Audituojamu laikotarpiu atlikus parduotų bilietų analizę nustatyta, kad keleivių ir parduodamų bilietų skaičius mažėjo (4 pav.). 2018 m. palyginus su 2017 m. parduotų bilietų skaičius sumažėjo 2,64 proc., 2019 m. palyginus su 2018 m. sumažėjimas siekė jau 9,74 proc. 2020 m. dėl pandemijos ir paskelbto valstybės mastu karantino⁹³, bilietų pardavimai vietinio susisiekimo maršrutuose⁹⁵ sumažėjo daugiau negu 50 proc. Pastebėtina, kad 2019 m. bilietų pardavimai sumažėjo daugumoje vietinio susisiekimo maršrutuose, kai kuriose maršrutuose sumažėjimas siekė nuo 14 iki 36 proc. Pvz. maršruto Ignalina – Didžiasalis (17.20 val. P.A.T.K.Š.S.) parduotų bilietų skaičius sumažėjo 22 proc., Tverečius – Vosiūnai (6.35 val. Š.S.) sumažėjo 33,90 proc., Ignalina – Pašilė (6.40 val. P.T.m.m., A.K.Pn.ne m.m.) sumažėjo 27,44 proc.

⁹⁰ UAB „Ignalinos autobusų parkas“ direktoriaus įsakymai 2017-12-13 Nr. V-45, 2018-07-11 Nr. V-21, 2018-08-10 Nr. V-25, 2018-11-05 Nr. V-33, 2018-11-20 Nr. V-38, 2018-11-06 Nr. V-34, 2019-05-28 Nr. V-7, 2019-07-04 Nr. V-11, 2019-07-04 Nr. V-11, 2019-07-04 Nr. V-12, 2019-09-16 Nr. V-18, 2019-10-07 Nr. V-21, 2019-10-21 Nr. V-23.

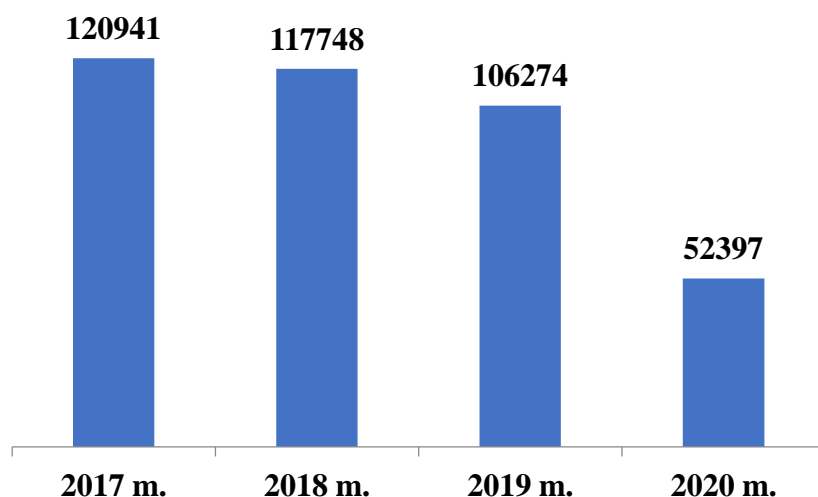
⁹¹ UAB „Ignalinos autobusų parkas“ direktoriaus įsakymai 2018-11-05 Nr. V-33, 2019-09-16 Nr. V-18.

⁹² UAB „Ignalinos autobusų parkas“ direktoriaus įsakymai 2017-12-15 Nr. V-47, 2018-02-28 Nr. V-4, 2018-03-08 Nr. V-5, 2018-11-26 Nr. V-40, 2018-11-26 Nr. V-41, 2018-11-28 Nr.-42, 2019-12-03 Nr. V-25, 2020-01-06 Nr. V-1, 2020-01-31 Nr. V-4, 2020-02-28 Nr. V-6, 2020-02-28 Nr. V-7, 2020-02-28 Nr. 28.

⁹³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020-03-14 nutarimas Nr. 207 Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo.

⁹⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020-11-04 nutarimas Nr. 1226 Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo.

⁹⁵ UAB „Ignalinos autobusų parkas“ direktoriaus, 2016-03-10 įsakymas Nr. V2-193 „Dėl vietinio reguliaraus susisiekimo autobusais maršrutų reisų patvirtinimo“.

4 pav. Keleivių skaičius vietinio susisiekimo maršrutuose 2017 – 2020 m.
Šaltinis – Bendrovės metinės finansinės ataskaitos

Atlikus vykdomų maršrutų analizę, nustatyta, kad gal organizuojant kai kuriuos maršrutus, nepakankamai efektyviai buvo naudojami bendrovės ištekliai. Įvertinus parduotų bilietų kieki, nustatėme maršrutus, kuriuose parduodama mažiausiai bilietų (2 lentelė). Pvz. maršrutas Ignalina –Ginučiai (išvykimo laikas 15.40 val.) – vidutiniškai parduodami du bilietai per reisą (į priekį ir atgal).

2 lentelė. Vidutinis keleivių skaičius nepopuliariausiose (5 ir mažiau keleivių) maršrutuose 2019 m.

Maršrutas	Vidutinis keleivių skaičius
Ignalina – Meironys 12.00 val.T.	5
Ignalina – Kirdeikiai 5.55 val.P.T.Pn.	4
Ignalina – Gilūtos 15.00 val.P.T.m.m.	4
Ignalina – S.Daugėliškis 16.15 val.A.K.	3
Ignalina – Ginučiai 13.50 val.P.T.Pn.	3
Ignalina – Ginučiai 15.40 val.A.K.	2
Dūkštas per Sodžiūnus 14.20 val.A.	2

Šaltinis – Bendrovės pateikti duomenys

2017 – 2019 metais mažiausiai keleivių važiavo (mažiausia bilietų buvo parduota) šiais maršrutais:

- Dūkštas per Sodžiūnus 14.20 val., važiavo 2019 m. – 95 keleiviai, 2018 m. – 107 keleiviai, 2017 m. – 101 keleiviai;
- Ignalina – Ginučiai 15.40 val., važiavo 2019 m. – 209 keleiviai, 2018 m. – 280 keleiviai, 2017 m. – 234 keleiviai;
- Ignalina – Meironys 12.00 val., važiavo 2019 m. – 268 keleiviai, 2018 m. – 267 keleiviai, 2017 m. – 352 keleiviai;

- Ignalina – S.Daugėliškis 16.15 val., važiavo 2019 m. – 317 keleiviai, 2018 m. – 322 keleiviai, 2017 m. – 316 keleiviai;
- Ignalina – Rimšė 11.20 val., važiavo 2019 m. – 366 keleiviai, 2018 m. – 369 keleiviai, 2017 m. – 386 keleiviai;

Vidutiniškai daugiausia keleivių važiuoja (parduoda bilietų) maršrutais Bernotai – Vidiškės 6.00 val., Ignalina – Utena 9.00 val., Ignalina - Visaginas per Rimšę 6.35 val. (3 lentelė).

3 lentelė. Vidutinis keleivių skaičius populiariausiuose (20 ir mažiau keleivių) maršrutuose 2019 m.

Maršrutas	Vidutinis keleivių skaičius
Bernotai – Vidiškės 6.00 val.P.A.T.K.Pn.m.m.	33
Ignalina – Utena 9.00 val.T.Pn.Š.	31
Ignalina – Visaginas per Rimšę 6.35 val.kasdien	23
Ignalina – Vosiūnai 12.30 val.P.A.T.K.Pn.	20
Ignalina – Daugėliškis 7.30 val.P.A.T.K.Pn.m.m.	20
Ignalina – Didžiasalis 10.25 val.P.T.Pn.	20

Šaltinis – Bendrovės pateikti duomenys

2017 – 2019 metais daugiausia keleivių važiavo (daugiausiai bilietų parduota) šiais maršrutais:

- Ignalina – Visaginas per Rimšę 6.35 val., važiavo 2019 m. – 8326 keleiviai, 2018 m. – 8719 keleiviai, 2017 m. – 8975 keleiviai;
- Bernotai – Vidiškės 6.00 val., važiavo 2019 m. – 5502 keleiviai, 2018 m. – 5552 keleiviai, 2017 m. – 4958 keleiviai;
- Ignalina – Rubelninkai 14.00 val., važiavo 2019 m. – 5402 keleiviai, 2018 m. – 5659 keleiviai, 2017 m. – 5408 keleiviai;
- Ignalina – Vosiūnai 17.20 val., važiavo 2019 m. – 5135 keleiviai, 2018 m. – 5771 keleiviai, 2017 m. – 6047 keleiviai;
- Ignalina – Vosiūnai 5.40 val., važiavo 2019 m. – 4966 keleiviai, 2018 m. – 5579 keleiviai, 2017 m. – 6001 keleiviai.

Nustatyti atvejai, kai tam tikrais maršrutais važiuoja didesni autobusai (turintys daugiau sėdimų vietų), nors pagal keleivių skaičių pilnai užtektų mažesnio autobuso (turinčio mažiau sėdimų vietų). Kai kurių didesnių autobusų kuro sąnaudos vienam kilometrui du kartus didesnės nei mažesnių autobusų. Pvz.: 2019 metais maršrutu Didžiasalis – Dindos (6.40 val.) vidutiniškai važiavo 9 keleiviai per vieną reisą, tačiau kai kuriomis dienomis važiavo didesnis SETRA S215UL autobusas (kuro sąnaudos 26 l./ 100 km.) arba Mersdes-benz MB416 Sprinter 22 vietų autobusas.

Atsižvelgiant į pateiktą informaciją, manome, kad tikslinga būtų atlikti esamų maršrutų išsamesnę analizę ir stebėjimą. Taip pat, siūlytume spręsti dėl kai kurių maršrutų peržiūrėjimo, atsisakymo, ar laiko ir dienų pakeitimo.

3.4. Neatliekama bilietų pardavimų kontrolė

Atliekant bilietų pardavimo proceso analizę, nustatyti bilietų pardavimo ir pardavimų kontrolės procesų trūkumai. Bendrovėje važiavimo autobusu bilietą galima įsigyti tik važiuojančiu atitinkamu maršrutu autobuse ir tik už grynuosius pinigus. Nėra galimybės įsigyti autobuso važiavimo bilieto iš anksto, taip pat nėra galimybės bilietą įsigyti autobusų stotyje, atsiskaityti už bilietą banko kortele arba įsigyti autobuso važiavimo bilietą internetu. Manome, kad šie veiksniai gali įtakoti bilietų pardavimų mažėjimą, o tai ypatingą reikšmę turėjo 2020 m. kai Lietuvos Respublikos teritorijoje buvo paskelbtas karantinas^{96,97}, kai kurie reisai buvo atšaukiami, o vėliau vėl buvo pradedami vykdyti.

Taip pat, bendrovės vadovas informavo, kad bendrovė nevykdo bilietų pardavimų kontrolės, neatlieka planinių ir neplaninių patikrinimų. Manytina, kad šios aplinkybės sukelia papildomas rizikas, taip pat gali tiesiogiai įtakoti bilietų pardavimų sumažėjimą. Manome, kad organizuoti bilietų pardavimų patikrinimus galima būtų su turimais bendrovės ištekliais, tai nepareikalautų papildomų lėšų.

3.5. Metinės inventorizacijos atliekamos formaliai, nesilaikant teisės aktų reikalavimų

Bendrovės direktoriaus įsakymais⁹⁸ sudarytos komisijos, kurioms pavesta atlikti įmonės metinę inventorizaciją dėl pagrindinių fondų, materialinių vertybių, lėšų su užsakovais bei kitomis organizacijomis. Nesivadovaujama inventorizacijos taisyklių⁹⁹ 13.3 papunkčiu, kadangi įsakymuose nenurodytos inventorizacijos atlikimo pradžios ir pabaigos datos. Įsakymuose taip pat nebuvo nurodyta atlikti pagal panaudos sutartis gauto turto inventorizaciją¹⁰⁰. Inventorizacijos komisijos buvo sudaromos iš trijų asmenų, komisijų sudėtis nesikeitė 2017 – 2020 metais. Audito metu nustatyta, kad inventorizacijos komisijos nariais buvo skiriami atsakingi asmenys ir asmenys, kurie

⁹⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020-03-14 nutarimas Nr. 207 Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo.

⁹⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020-11-04 nutarimas Nr. 1226 Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo.

⁹⁸ UAB „Ignalinos autobusų parkas“ direktoriaus, 2017-11-24 įsakymas Nr. V – 41 „Dėl metinės inventorizacijos“, 2018-11-12 d. įsakymas Nr. V – 36 „Dėl metinės inventorizacijos“, 2019-12-03 d. įsakymas Nr. V – 27 „Dėl metinės inventorizacijos“, 2020-12-03 d. įsakymas Nr. V – 48 įsakymas Nr. V – 27 „Dėl metinės inventorizacijos“.

⁹⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“.

¹⁰⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“, 19 p.

tiesiogiai buvo atsakingi už inventorizuojamo turto naudojimą. Atsakingas asmuo¹⁰¹, tai subjekto vadovo paskirtas asmuo, kuriam pavesta priimti, saugoti ir išmokėti grynuosius pinigus arba priimti, saugoti, naudoti, perdirbti, gaminti, išduoti (perduoti, parduoti, grąžinti) turtą. Inventorizacijos taisyklėse nustatyta¹⁰², kad atsakingi asmenys negali būti inventorizacijos komisijos nariais, išskyrus tuos atvejus, kai subjekte yra ne daugiau kaip penki darbuotojai ir (arba) kiti darbuotojai neturi galimybių tinkamai atlikti inventorizacijos (neturi leidimų būti tam tikrose teritorijose, neturi teisės susipažinti su tam tikra informacija, būti greta turto ar dirbti su inventorizuojamu turtu ir kt.).

Pateiktuose metinės inventorizacijos aprašuose nenurodytas turto faktinis kiekis rastas inventorizacijos metu ir suma. Inventorizacijos taisyklėse¹⁰³ nustatyta, kad remiantis inventorizavimo aprašais, faktiniai inventorizuotų objektų likučiai (jų kiekis, buhalterinės apskaitos dokumentuose nurodyta vertė (kaina, suma) arba tik vertė (kaina, suma), arba tik kiekis) sutikrinami su buhalterinės apskaitos duomenimis pagal jų būklę inventorizacijos pradžios dieną. Radus likučių trūkumą arba perteklių, sudaromas sutikrinimo žiniaraštis arba sutikrinimo žiniaraščio duomenys gali būti papildomai įrašomi į inventorizavimo aprašą. Audituojamu laikotarpiu per metinės inventorizacijos nebuvo nustatyta neatitikimų, sutikrinimo žiniaraščiai nebuvo sudaromi. Audito metu taip nustatyta, kad inventorizuojamas ne visas turtas, pvz. nebuvo inventorizuotas kuras automobilių bakuose, panaudos pagrindais valdomas turtas. 2017 – 2020 m. per metinės inventorizacijos nenustatyta jokių trūkumų ir neatitikimų. Visos išvardintos aplinkybės verčia abejoti metinės inventorizacijos rezultatais ir nesudaro prielaidos tinkamai turimo turto kontrolei. Manome, kad metinės inventorizacijos atliekamos formaliai, neužtikrinant pateikiamų inventorizacijos metu duomenų teisingumo.

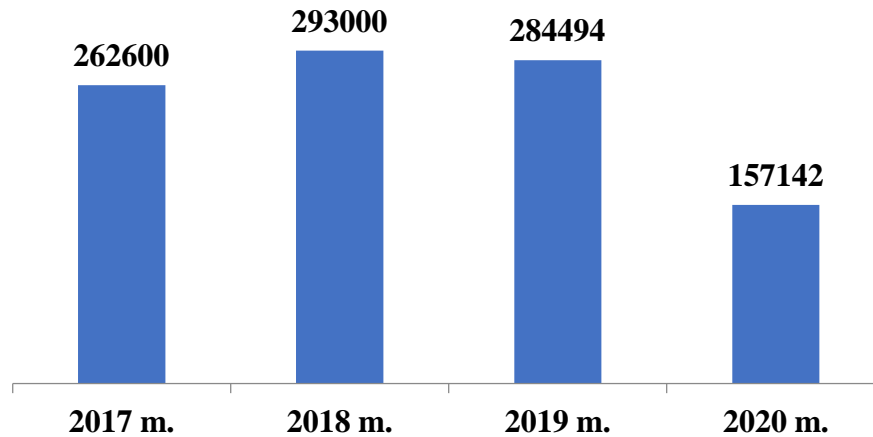
3.6. Pelningumo rodikliai rodo prastėjančią įmonės finansinę padėtį

Įmonės veikla reikšmingai priklauso nuo savivaldybės administracijos. Audituojamu laikotarpiu bendrovė gavo 997 236 Eur (5 pav.) kompensacijų už nuostolius pagal vietinio susisiekimo maršrutus ir 80 150 Eur (iš jų 2017 m 23 910 Eur., 2018 m 22 879 Eur., 2019 m 21 890 Eur., 2020 m 11 471 Eur.) kompensacijų už keleivių turinčių teisę į lengvatas. Bendra suma gauta iš savivaldybės administracijos per audituojamą (2017 – 2020 m.) laikotarpį yra 1 077 386 Eur.

¹⁰¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“, 5.1.

¹⁰² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“, 15.3.

¹⁰³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“, 58 p.

5 pav. Nuostolių kompensavimas pagal vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutus, Eur.
Šaltinis – Bendrovės pateikta informacija

Bendrovė 2017–2018 m. dirbo pelningai, tačiau nuo 2019 m. pradėjo dirbti nuostolingai. Bendrovės grynasis nuostolis 2019 m. – 36 096 Eur, 2020 m. – 75 897 m. Manome, kad bendrovės finansiniams rezultatams tiesioginę įtaką turėjo viešojo pirkimo–pardavimo sutartis¹⁰⁴, pasirašyta su savivaldybės administracija. Bendrovė dalyvavo savivaldybės administracijos paskelbtame konkurse ir pateikė kainą 0,55 Eur (su PVM) už 1 kilometrą, iki šios sutarties sudarymo savivaldybės administracija kompensuodavo 0,72 Eur su PVM už vieną kilometrą. Kaina už kilometrą sumažėjo 0,17 Eur (su PVM) arba daugiau kaip 23 proc. Manome, kad atsižvelgiant į šias aplinkybes, įmonė turėjo skubos tvarka priimti sprendimus dėl veiklos efektyvumo didinimo ir/ar sąnaudų mažinimo. Kaip jau buvo paminėta audito ataskaitos 3.3. skyriuje, 2020 m., dėl įvestų karantino^{105 106} apribojimų, parduotų bilietų skaičius sumažėjo daugiau kaip 50 proc. Manome, kad tai taip pat turėjo reikšmingą įtaką įmonės finansinėms veiklos rezultatams 2020 m.

Siekiant išsamiau įvertinti įmonės išteklių panaudojimo efektyvumą, apskaičiavome pagrindinius bendrovės finansinius rodiklius^{107 108 109}. Finansiniai rodikliai – įvairūs absoliutūs ir santykiniai rodikliai, apskaičiuojami finansinės analizės metu, kurių pagrindu yra sprendžiama apie tiriamo subjekto pelningumą, likvidumą, mokumą, apyvartumą.

Bendrojo trumpalaikio mokumo rodiklis parodo, kiek trumpalaikis turtas padengia trumpalaikių įsipareigojimų, ir leidžia prognozuoti mokumo būklę artimiausiu momentu. Rodiklis

¹⁰⁴ Ignalinos rajono savivaldybės keleivių vežimo vietinio (primestinio) reguliaraus susisiekimo maršrutais paslaugų viešojo pirkimo-pardavimo sutartis 2019-05-27 Nr. R4-296.

¹⁰⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020-03-14 nutarimas Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“.

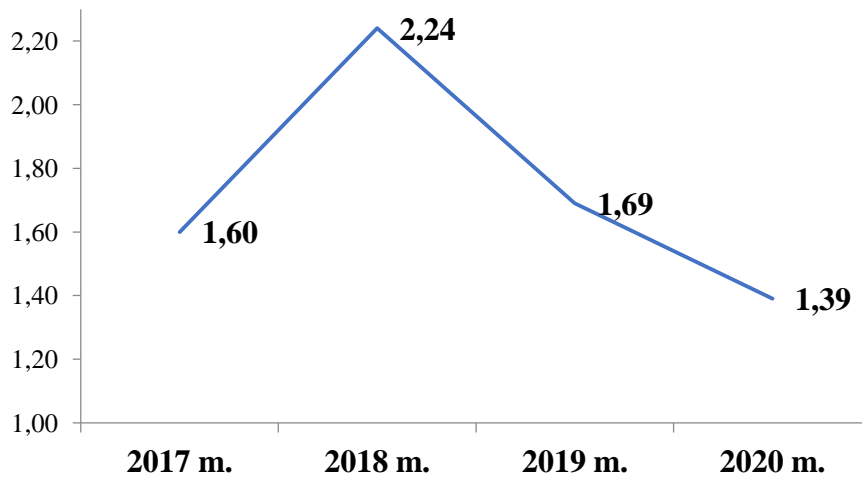
¹⁰⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020-11-04 nutarimas Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“.

¹⁰⁷ R.Kanapickienė. Įmonių veiklos vertinimo rodikliai ir jų analizė, 2017.

¹⁰⁸ V.Lakis. Audito teorija ir praktika, 2017.

¹⁰⁹ J.Mackevičius. Finansinių ataskaitų auditas ir analizė. 2009.

rodo įmonės galimybę padengti trumpalaikius išsipareigojimus, panaudojus turimą trumpalaikį turtą. Santykinis rodiklis apskaičiuojamas trumpalaikį turtą padalinus iš trumpalaikių išsipareigojimų. Rodiklis virš 1 parodo, kad įmonės nuosavos lėšos viršija skolintas. Rodiklio reikšmė virš 2 rodo gerą įmonės padėtį, mažesnė reikšmė už 1,2 jau būtų signalas, kad įmonės galimybės padengti trumpalaikius išsipareigojimus ribotos. Audituojamu laikotarpiu rodiklis nesumažėjo žemiau kritinės ribos, tačiau aiškiai matosi rodiklio mažėjimo tendencija 2019 ir 2020 metai (6 pav.).

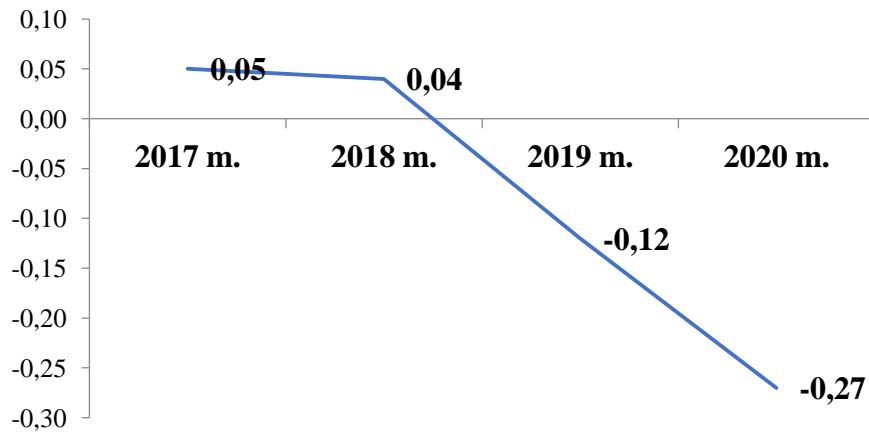

6 pav. Bendrovės 2017–2020 m. bendrojo trumpalaikio mokumo rodiklio dinamika
Šaltinis – Bendrovės metinės finansinės ataskaitos

Įvertinus kitus trumpalaikio mokumo rodiklius (4 priedas), nustatėme, kad kritinio trumpalaikio mokumo koeficientas yra daugiau negu 1. Bendra nuostata yra, kad rodiklio reikšmė didesnė nei 1-as yra gera ir įmonės mokumo lygis gali būti laikomas saugiu. Šis rodiklis iš esmės yra susijęs su bendrojo mokumo koeficientu ir parodo, kad įmonė yra moki, tačiau nustatėme situacijos pablogėjimą 2020 m.

Išanalizavus ilgalaikio mokumo rodiklius (4 priedas), nustatyta, kad bendras skolos rodiklis 2020 m. – 0,52, 2019 m. – 0,22, 2018 – 0,17. Rodiklio reikšmė virš 0,7 laikoma bloga, kai ji neviršija 0,5 – gera. Analizuojant ilgalaikio mokumo rodiklį nustatyta, kad, rodiklis yra pakankamai geras, nes 2017 – 2019 m. nesiekė 0,5, o 2020 m. buvo 0,52. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad rodiklis ženkliai pablogėjo 2020 m. palyginus su 2019 m. Išanalizavus kitus ilgalaikio mokumo koeficientus nustatyta, kad visi ilgalaikio mokumo rodikliai ženkliai blogėjo 2020 metais.

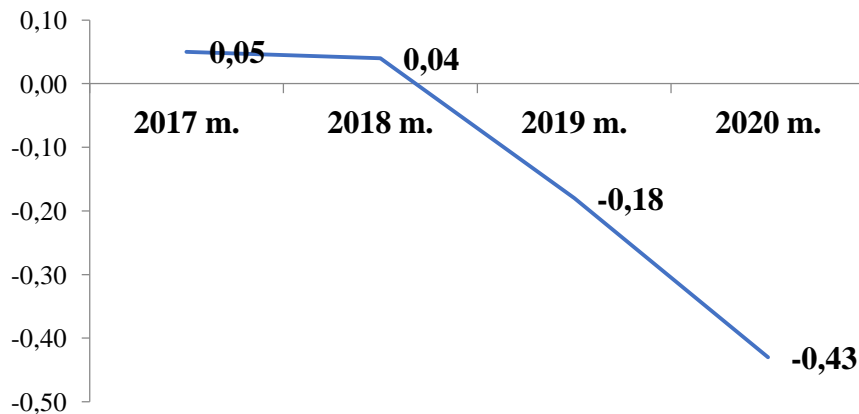
Grynasis pelningumo rodiklis. Grynasis pelningumas parodo, kiek grynojo pelno tenka kiekvienam grynujų pardavimų pajamų vienetui ir koks yra įmonės veiklos efektyvumas. Skaičiuojant rodiklį įvertinamas grynojo pelno santykis su pardavimų pajamomis (7 pav.).

7 pav. Bendrovės 2017–2020 m. grynojo pelningumo rodiklio dinamika
Šaltinis – Bendrovės metinės finansinės ataskaitos

2019–2020 metais grynojo pelningumo rodiklis buvo neigiamas, tai parodo blogėjančią įmonės padėtį bei veiklos efektyvumo mažėjimą.

Turto pelningumo rodiklis – tai turto panaudojimo efektyvumo matas, parodo kiek įmonės turtas efektyviai valdomas. Šis santykinis rodiklis išreikštas euraiis rodo, kiek vienam turto eurui tenka grynojo pelno, t. y. kokia turto dalis grįžta grynojo pelno forma. Laikoma, kad virš 15 Eur yra geras rodiklis, žemiau 8 – nepatenkinamas. Skaičiuojant šį rodiklį įvertinamas grynojo pelno santykis su visu įmonės turtu (8 pav.). Bendrovės pelningumo rodikliai buvo žemi (2017–2018 m.), o 2019–2020 metais tapo neigiami. Šis rodiklis rodo, kad įmonės turtas buvo naudojamas neefektyviai, taip pat, rodo neigiamą turto efektyvumo panaudojimo tendenciją.

8 pav. Bendrovės 2017–2020 m. grynojo pelningumo rodiklio dinamika
Šaltinis – Bendrovės metinės finansinės ataskaitos

Išanalizavus finansinius rodiklius konstatuotina, kad 2017–2020 m. sparčiai blogėjo įmonės pelningumo rodikliai, taip pat suprastėjo ilgalaikio mokumo rodikliai. Šios aplinkybės nurodo mažėjančią įmonės veiklos efektyvumą, duoda signalą, kad skubiai reikia imtis priemonių padėčiai taisyti. Įmonės finansiniai rodikliai turėtų būti nuolatos analizuojami bei vertinam rengiant strateginio planavimo dokumentus.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas*	Priemonė* rekomendacijai įgyvendinti
1	2	3	4	5
1.	Parengti ir patvirtinti bendrovės strateginį veiklos planą.	UAB Ignalinos autobusų parkas	2021-05-01	Parengti ir patvirtinti strateginį veiklos planą.
2.	Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo nuostatomis ir Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo ¹¹⁰ nuostatomis ir atsižvelgiant į Viešųjų pirkimų tarnybos parengtas Pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės gaires, parengti, patvirtinti ir paskelbti naujas bendrovės mažos vertės pirkimų taisykles, kuriose būtų numatyta pirkimų organizavimo tvarka.	UAB Ignalinos autobusų parkas	2021-06-01	Vadovaujantis galiojančiais teisės aktais parengti, patvirtinti ir paskelbti naujas mažos vertės pirkimų taisykles.
3.	Metiniame viešųjų pirkimų plane numatyti visus planuojamus pirkimus.	UAB Ignalinos autobusų parkas	2021-05-01	Peržiūrėti patvirtintą 2021 m. metinį pirkimų planą, esant poreikiui papildyti.
4.	Siekiant didesnio skaidrumo viešųjų pirkimų organizavimo srityje, bendrovės direktoriui priimti sprendimus dėl kurių skaidrumo ir nešališkumo nekiltų jokių abejonių.	UAB Ignalinos autobusų parkas	2021-04-01	Peržiūrėti direktoriaus įsakymus, dėl pirkimų organizatorių, iniciatorių, pirkimų komisijos ir paskirti atsakingus asmenis.
5.	Organizuojant mažos vertės pirkimus, užtikrinti konkurencingą aplinką, vadovautis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo, skaidrumo principais.	UAB Ignalinos autobusų parkas	2021-04-01	Prižiūrėti pirkimų iniciatorius ir organizatorius, kad būtų laikomasi teisės aktų reikalavimų
1	2	3	4	5

¹¹⁰ Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. IS-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“.

6.	Siekiant skaidraus pirkimų organizavimo proceso, viešųjų pirkimų dokumentus pildyti visais atvejais.	UAB Ignalinos autobusų parkas	2021-04-01	Įsakymu įpareigoti pirkimų vykdytoją, bei pirkimų komisiją vykdant pirkimus visuomet pildyti pirkimų dokumentus.
7.	Mažos vertės pirkimų apklausas žodžiu vykdyti, kaip pirkimo objektas nėra sudėtingas, sutartis vienkartinio pobūdžio ir pirkimo vertė neviršija teisės aktuose nustatytos sumos.	UAB Ignalinos autobusų parkas	2021-04-01	Įsakymu įpareigoti pirkimų vykdytoją mažos vertės pirkimus vykdyti pagal naujai patvirtintas mažos vertės pirkimų taisykles.
8.	Įvertinti visas galiojančias sutartis, sudarytas neatlikus pirkimų procedūrų, nustatyta tvarka jas nutraukti, prekes, paslaugas ir darbus įsigyti teisės aktų nustatyta tvarka.	UAB Ignalinos autobusų parkas	2021-07-01	Įsakymu pavesti viešųjų pirkimų komisijai įvertinti visas galiojančias sutartis, sudarytas neatlikus pirkimų procedūrų, nustatyta tvarka jas nutraukti, ir toliau prekes ir paslaugas bei darbus įsigyti nepažeidžiant teisės aktų.
9.	Įvertinti visas negaliojančias sutartis, prekes, paslaugas ir darbus įsigyti teisės aktų nustatyta tvarka.	UAB Ignalinos autobusų parkas	2021-07-01	Įsakymu pavesti Viešųjų pirkimų komisijai įvertinti visas negaliojančias sutartis, ir toliau prekes ir paslaugas bei darbus įsigyti nepažeidžiant teisės aktų.
10.	Spręsti dėl pirkimų vykdytojų kompetencijos ir (ar) kvalifikacijos tobulinimo.	UAB Ignalinos autobusų parkas	Nuolat nuo 2021-04-01	Siųsti viešųjų pirkimų komisijos narius nuolat tobulintis į kvalifikacijos kėlimo kursų.
11.	Sudarytas pirkimo sutartis viešinti teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.	UAB Ignalinos autobusų parkas	Nuolat nuo 2021-04-01	Įsakymu įpareigoti pirkimų organizatorių laikytis teisės aktų reikalavimų.
1	2	3	4	5

12.	Atlikti ekonominę analizę dėl naujų autobusų įsigijimo bei ieškoti autobusų parko atnaujinimo galimybių.	UAB Ignalinos autobusų parkas	2021-12-01	Atlikus ekonominę analizę, kreiptis į savivaldybės administraciją su pasiūlymais.
13.	Vykdyti kuro sunaudojimo kontrolę, užtikrinti, kad transporto priemonių sunaudotas kuras būtų nurašomas pagrįstai, patvirtinti kuro normų nustatymo tvarką.	UAB Ignalinos autobusų parkas	Nuolat nuo 2021-04-01	Remiantis teisės aktais, patvirtinti kuro normų nustatymo tvarką ir vykdyti kuro sunaudojimo kontrolę.
14.	Spręsti dėl važiavimo bilietų pardavimo kanalų didinimo, suteikiant galimybes keleiviams bilietus įsigyti iš anksto autobusų stotyje, atsiskaityti už bilietą banko kortele.	UAB Ignalinos autobusų parkas	2021-09-01	Konsultuotis su bankais dėl atsiskaitymo kortelėmis galimybių integruojant paslaugą į turimus kasos aparatus, svarstyti kasos aparatų atnaujinimo galimybes, konsultuotis dėl galimybių įsigyti bilietus internetu. Bilietus parduoti stotyje taip didinat pardavimo kanalų.
15.	Vykdyti nuolatinę važiavimo bilietų pardavimų kontrolę.	UAB Ignalinos autobusų parkas	2021-06-01	Paruošti bilietų kontrolės tvarką. Įsakymu paskirti atsakingus asmenis, kurie nuolat vykdytų bilietų pardavimo kontrolę. Svarstyti galimybes nupirkti nepriklausomą bilietų kontrolės paslaugą.
16.	Rengiant sprendimą (įsakymą) dėl inventorizacijos komisijos sudarymo ir turto inventorizacijos atlikimo bei atliekant inventorizacijas, vadovautis inventorizacijos taisyklėmis ¹¹¹ .	UAB Ignalinos autobusų parkas	2021-11-01	Rengiant įsakymą vadovautis Lietuvos Respublikos nutarimu ir UAB Ignalinos autobusų parko patvirtinta apskaitos politika
1	2	3	4	5

¹¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“.

17.	Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nutarimu ¹¹² pateikti bendrovei lūkesčių raštą bei prižiūrėti, kad bendrovė atsižvelgdama į rašto turinį parengtų veiklos strategiją.	Ignalinos rajono savivaldybės administracija	2021-04-30	Parengtas lūkesčių raštas
18.	Vadovaujantis Ignalinos rajono savivaldybės patvirtinu ¹¹³ tvarkos aprašu nustatyti ne mažiau 3 veiklos rodiklius (trumpalaikius tikslus) bendrovei ir suteikti galimybes vadovui gauti kintamąją atlyginimo dalį.	Ignalinos rajono savivaldybės administracija	2021-04-30	Nustatyti rodikliai ir tikslai
19.	Stiprinti bendrovės ir jos vadovo veiklos kontrolę.	Ignalinos rajono savivaldybės administracija	2021-04-30	Kas mėnesį teikiama veiklos ataskaita
20.	Spręsti dėl bendrovės direktoriaus netinkamų pareigų vykdymo vykdant viešuosius pirkimus.	Ignalinos rajono savivaldybės administracija	2021-04-30	Išpėjimas bendrovės direktoriui

* Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminus pateikė Ignalinos rajono savivaldybės administracija ir UAB Ignalinos autobusų parkas

Savivaldybės kontrolierius

Sergej Mickevič

Vyresnioji patarėja

Diana Navikienė

¹¹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-06-06 nutarimas „Dėl savivaldybių turtinių ir neturtinių teisinių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ 9.1., 9.2. papunktis.

¹¹³ Ignalinos rajono savivaldybės tarybos 2019-02-07 sprendimas Nr. T-2 „Dėl Ignalinos rajono savivaldybės kontroliuojamų, valdomų uždaryjū akcinių bendrovių ir savivaldybės įmonės vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, aprašo 14 p.

PRIEDAI

Ataskaitos UAB „Ignalinos autobusų parkas veiklos vertinimas“
1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

UAB – uždaroji akcinė bendrovė „Ignalinos autobusų parkas“;

Bendrovė – UAB Ignalinos autobusų parkas;

Savivaldybė – Ignalinos rajono savivaldybė;

CPO – centrinė perkančioji organizacija;

Savivaldybės administracija – Ignalinos rajono savivaldybės administracija;

Administracijos direktorius – Ignalinos rajono savivaldybės administracijos direktorius;

CPV IS – centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje;

CPO – centrinė perkančioji organizacija;

PVM – pridėtinės vertės mokestis.

Audito apimtis ir metodai

Veiklos audito tikslas – įvertinti UAB Ignalinos autobusų parko veiklą ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo aspektais.

Pagrindiniai veiklos audito klausimai:

- Ar bendrovė efektyviai valdoma;
- Ar tinkamai bendrovėje organizuojami ir vykdomi viešieji pirkimai;
- Ar efektyviai naudojami bendrovės ištekliai.

Audituojamas subjektas – UAB Ignalinos autobusų parkas.

Audituojamas laikotarpis – 2017–2020 m., atskirais klausimais siekiant išsamaus ir pagrįsto vertinimo, buvo vertinti ankstesnių metų duomenys. 2021 m. duomenys bus nagrinėjami tiek, kiek jie susiję su įvykusiais pokyčiais nagrinėjamais klausimais.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus¹¹⁴ ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus¹¹⁵. Laikėmės prielaidos, kad visi auditui pateikti dokumentai yra išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus.

Audito ataskaitos skyrius	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tiksiai
Bendrovė valdoma neefektyviai	<i>Dokumentų peržiūra</i> <i>Nagrinėjome ir analizavome:</i> Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-06-06 nutarimas „Dėl savivaldybių turtinių ir neturtinių teisinių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-02-15 nutarimas „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-08-23 nutarimas Nr. 1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“; Ignalinos rajono savivaldybės tarybos sprendimai; Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai;	Nustatyti: Ar bendrovės valdyba veikė veiksmingai? Ar bendrovės veikla planuojama kryptingai? Ar vadovo darbo užmokestis siejamas su bendrovės veiklos rezultatais?

¹¹⁴ Patvirtinti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 m. įsakymu Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

¹¹⁵ Parengti ir patvirtinti Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos, prieiga per internetą: <http://lar.lt/www/new/page.php?326>.

	<p>Bendrovės įstatai; Bendrovės valdybos posėdžių protokolai; Bendrovės vidaus dokumentai; <i>Pokalbiai su: Bendrovės vadovu</i></p>	
<p>Netinkamai organizuojami ir vykdomi viešieji pirkimai</p>	<p><i>Dokumentų peržiūra</i> <i>Nagrinėjome ir analizavome:</i> Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srityje perkančiųjų subjektų, įstatymas; Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“; Viešųjų pirkimų tarnybos rekomendacijos; Bendrovės mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas; Bendrovės vidaus dokumentai (Bendrovės direktoriaus įsakymai, sutartys dėl prekių ar paslaugų pirkimo, apmokėjimo dokumentai, bankų dokumentai ir kt.). <i>Pokalbiai su: Bendrovės vadovu</i></p>	<p>Nustatyti: Ar tinkamai vykdomi viešųjų pirkimų planavimo, organizavimo ir vykdymo procesai?</p>
<p>Neefektyviai naudojami turimi išteklių</p>	<p><i>Dokumentų peržiūra</i> <i>Nagrinėjome ir analizavome:</i> Bendrovės finansinės ataskaitos; Bendrovės apskaitos politika; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“; Bendrovės vidaus dokumentai (Bendrovės direktoriaus įsakymai, inventorizacijos dokumentai, aktai, statistinė informacija ir kt.). <i>Pokalbiai su: Bendrovės vadovu</i></p>	<p>Nustatyti: Ar turimas autobusų parkas naudojamas efektyviai? Ar tinkamai nustatomos kuro normos? Ar tinkamai organizuojamas bilietų pardavimas ir kontrolė? Ar tinkamai inventorizuojamas turimas turtas? Ar įmonės finansiniai rodikliai rodo, kad įmonė efektyviai naudoja turimus išteklius?</p>

Ataskaitos UAB „Ignalinos autobusų
parkas veiklos vertinimas“
3 priedas

Bendrovės autobusų parakas

Eil. nr.	Autobuso modelis	Pagaminimo metai
1.	Mercedes Benz 416 Sprinter	2005
2.	Mercedes Benz 416 Sprinter	2005
3.	Mercedes Benz 416 Sprinter	2006
4.	Mercedes Benz O609	1994
5.	Mercedes Benz 416 Sprinter	2006
6.	Iveco A45010	1998
7.	Volkswagen LT46	1998
8.	Setra S215UL	1992
9.	Mercedes Benz O815	2003
10.	Iveco 50c13	1999
11.	Scania K93C	1991
12.	Iveco 50c13	2003
13.	Iveco 50c13	2002
14.	Iveco 50c15	2003
15.	Iveco Daily 50 C17	2007
16.	Iveco Daily 50 c17HPT	2005
17.	Iveco Daily 50 c17HPT	2005
18.	Mercedes Benz OH1625	1992
19.	Vokswagen multivan	1999
20.	Vokswagen transporter	2004

Saltinis: Bendrovės pateikta informacija

Pagrindinių bendrovės finansinių rodiklių dinamika

Eil. Nr.	Rodikliai	Formulė	2020 metai	2019 metai	2018 metai	2017 metai
Trumpalaikio mokumo rodikliai						
1	Bendrojo trumpalaikio mokumo koeficientas	Trumpalaikis turtas / Trumpalaikiai įsipareigojimai	1,39	1,69	2,24	1,60
2	Kritinio trumpalaikio mokumo koeficientas	Trumpalaikis turtas – atsargos / Trumpalaikiai įsipareigojimai	1,23	1,41	2,03	1,41
3	Absoliutaus mokumo koeficientas	Pinigai / Trumpalaikiai įsipareigojimai	0,99	1,02	1,59	0,94
Ilgalaikio mokumo rodikliai						
4	Bendrasis skolos rodiklis	Visi įsipareigojimai / Turtas	0,52	0,22	0,17	0,18
5	Finansinis svertas	Skolintas kapitalas / Nuosavas kapitalas	1,09	0,28	0,21	0,21
6	Pastovaus mokumo koeficientas	Nuosavas kapitalas / Skolintas kapitalas	0,92	3,57	4,80	4,66
Pelningumo rodikliai						
7	Grynasis pelningumas	Grynasis pelnas / Pardavimų pajamos	-0,27	-0,12	0,04	0,05
8	Turto pelningumas	Grynasis pelnas / Visas turtas	-0,43	-0,18	0,04	0,05
9	Nuosavo kapitalo pelningumas	Grynasis pelnas / Nuosavas kapitalas	-0,91	-0,23	0,05	0,06
Turto apyvartumo rodikliai						
10	Gautinų sumų apyvartumas	Pardavimai/ gautinos sumos	18,31	17,40	12,17	11,64
11	Ilgalaikio turto apyvartumas	Pardavimai/ ilgalaikis turtas	3,42	2,44	1,51	1,38
12	Turto apyvartumas	Pardavimai/ turtas	1,60	1,50	0,91	0,98

Sudaryta Ignalinos rajono kontrolės ir audito tarnybos, pagal bendrovės finansinių ataskaitų duomenis